



Vlaams
Parlement

vergadering **C115**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 5 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Uplace Machelen, meer bepaald wat de uitspraak van de Raad van State inzake het brownfieldconvenant betreft – 751 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Ondernemersplatform – 922 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Volvo Gent en het verlies van de assemblage van de XC60 – 791 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Volvo Cars Gent en het verlies van de XC60 – 796 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de geplande hervormingen bij Volvo Gent – 800 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oorzaken van faillissementen – 864 (2014-2015)	15
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de sluiting van productiebedrijven in de Kempen – 801 (2014-2015)	24
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toegang tot ondernemerschap – 879 (2014-2015)	28
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over subsidieshopping – 955 (2014-2015)	30
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het toegenomen aantal kredietweigeringen aan kleine ondernemingen – 957 (2014-2015)	34

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Uplace Machelen, meer bepaald wat de uitspraak van de Raad van State inzake het brownfieldconvenant betreft
– 751 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, sinds 2007 zijn er brownfieldconvenanten afgesloten tussen de Vlaamse Regering en private of publieke partners om bepaalde gronden te 'transformeren'. Het is de bedoeling om dat te doen bij vervuilde en moeilijk te ontwikkelen terreinen, zodat ze toch kunnen worden hergebruikt. Sinds 2007 zijn er zo al 53 – of misschien zijn het er ondertussen al meer – van dergelijke convenanten afgesloten. De meest beroemde daarvan is het brownfieldconvenant Uplace Machelen.

Zoals u weet, heeft de Raad van State in mei vorig jaar de milieuvergunning die verleend was aan Uplace, vernietigd, omdat ze van mening was dat al te zeer de indruk werd gewekt dat de onafhankelijkheid van de Vlaamse Regering vanwege dat convenant bij latere beslissingen mogelijk in het gedrang zou komen.

Om een dergelijke situatie te bespreken, is er een stuurgroep opgericht. Ik citeer artikel 11.1 van het brownfieldconvenant Uplace Machelen, maar dergelijke artikelen staan ook in andere brownfieldconvenanten: "Met het oog op de realisatie van het brownfieldproject in onderling overleg en nauwe samenwerking, richten de actoren, de gemeente Machelen, de provincie Vlaams-Brabant, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de Vlaamse Regering een stuurgroep op waarin zij overleg plegen over de realisatie van dit brownfieldproject op basis van het convenant; waar nodig verdere concrete invulling geven aan het brownfieldproject; waken over de goede voortgang en realisatie van het brownfieldproject en inspelen op wijzigende assumpties, wijzigingen in de behoeften van de partijen en technologische evoluties."

Minister, hoe evalueert u de uitspraak van de Raad van State in het licht van brownfieldconvenanten als instrument op zich? Wat betekent dit voor Uplace Machelen in het bijzonder? Op welke manier kan het brownfieldconvenant worden herwerkt zodat het de toets van het administratief recht wel doorstaat? In artikel 11 van het brownfieldconvenant wordt verwezen naar een huishoudelijk reglement voor de stuurgroepen. Welke bepalingen zijn er opgenomen in de huishoudelijke reglementen?

Specifiek voor Uplace Machelen: hoeveel stuurgroepen hebben er plaatsgevonden? Hoeveel stuurgroepen hebben sinds het arrest plaatsgehad? Werd deze uitspraak in het stuurcomité van Uplace Machelen besproken? Zo ja, wat was de teneur van die bespreking?

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, de heer Van Rompuy heeft de situatie geschetst. Ik zal die niet herhalen. Riskeren we niet, als we doorgaan met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) zoals we het hebben gepland, tegen een muur te botsen en een storm van protesten te veroorzaken? Moet dit feit, het arrest van de Raad van State, worden aangegrepen om een en ander bij te sturen? Hoe schat u dat in?

We merken verder dat de aanvragen gebaseerd zijn op een aantal studies die niet meer jong zijn, zo'n zeven à acht jaar. Riskeren we dan niet dat die niet

meer van toepassing zijn? Ik verwijs in het bijzonder naar de maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA's) die zelfs nog iets ouder zijn.

In het kader van dit project moet Vlaanderen ook een aantal investeringen doen, onder andere om de mobiliteit te garanderen. Is dat budgettair nog steeds haalbaar? Is het budget up-to-date gehouden?

In het kader van de maatschappelijke kosten en baten moeten we toch ook kijken naar de impact. We hebben u gisteren een vraag gesteld over de impact van e-commerce, de stijgende invloed ervan. Zijn er op dat vlak nog nieuwe ontwikkelingen? Blijft het project nog steeds binnen die MKBA? Zijn die nog steeds rendabel?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Schiltz, ik stel voor dat u die vragen aan minister Schauvliege stelt, aangezien ze over het GRUP gaan. Ook de MKBA is een element voor de beoordeling van het GRUP. Mijn bevoegdheid is puur het brownfieldconvenant. Ik ben ook niet op de hoogte van de laatste stand van zaken van het GRUP. De studies die worden meegenomen in het kader van het GRUP, zijn mij op dit moment niet bekend.

De vragen over mobiliteit hebben strikt genomen weinig te maken met het brownfieldconvenant op zich. Dat brownfieldconvenant gaat over het reinigen van terreinen en de inspanningen die daarbij zijn gebeurd.

Mijnheer Van Rompuy, op zich heeft de Raad van State geen probleem gesteld over het instrument van het brownfieldconvenant, wel over de afwijking van het brownfieldconvenant Uplace en de andere brownfieldconvenanten, vooral inzake een aantal engagementen die het Vlaamse Gewest op zich heeft genomen.

Als het goed is voor u, zal ik kort iets lezen uit het arrest van de Raad van State. Ze zeggen daar: "De bedenking dat door het gegrond bevinden van voorliggend middel geen enkel brownfieldconvenant nog gesloten kan worden, is derhalve feitelijk onjuist. Hetzelfde geldt voor de opmerking dat een vernietigingsarrest in deze zaak elk bestaand brownfieldconvenant op de helling zou plaatsen." Het instrument zelf is voor hen dus geen enkel probleem.

Als we dan kijken naar het Uplace-brownfieldconvenant, moeten we er natuurlijk voor zorgen dat het vermoeden van partijdigheid dat er volgens de Raad van State is, wordt weggenomen. Het enige mogelijke lijkt mij dan dat we een aanpassing doen van het bestaande convenant. Dit zal onder meer moeten toelaten dat de minister voor Leefmilieu een nieuw besluit neemt over de milieuvergunning zonder dat die vermeende schending van onpartijdigheid er nog zou zijn.

In de eerste plaats is het noodzakelijk dat de bepalingen in het Uplaceconvenant die de directe aanleiding vormden voor de vernietiging, worden geschrapt. In secundaire orde is het nuttig om zo dicht mogelijk bij het standaardconvenant te blijven, en enkel af te wijken waar het echt noodzakelijk zou zijn.

Tijdens de eerste stuurgroep van eender welk brownfieldconvenant wordt een huishoudelijke reglement afgesproken, waarin de werking van de stuurgroep wordt tot stand gebracht. Hierin staan afspraken over de inleiding met verwijzing naar het wettelijk kader, de taken en bevoegdheden, de samenstelling, de bijeenroeping, de agenda en uitnodiging, de afwezigheden en beraadslaging, de vergaderingen, de notulen, de externen, de locatie en dergelijke. Dat zijn de praktische zaken.

Specifiek voor Uplace werden in totaal tien stuurgroepen georganiseerd, waarvan er twee werden geannuleerd. Er hebben dus acht stuurgroepen plaatsgevonden.

Een daarvan ging onder meer over de vernietiging van de milieuvergunning door de Raad van State. Tijdens deze vergadering werd ten eerste een stand van zaken gegeven over alle onderdelen van het project. Daarnaast werd er een analyse gemaakt van het arrest van de Raad van State en werden verdere afspraken gemaakt over de volgende te nemen stappen.

We moeten zien waar we naartoe moeten met het brownfieldconvenant, het beste zou zijn om wijzigingen door te voeren om de grond van de opmerkingen van de Raad van State weg te nemen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): We zijn het erover eens dat het convenant de hoeksteen is van de wettelijkheid, ook voor latere beslissingen. Het is belangrijk dat het convenant juridisch niet aanvechtbaar kan zijn, op geen enkele manier. Dat is essentieel voor de rechtszekerheid. Die bezorgdheid delen we. Wat ons betreft, is het dus belangrijk dat we een convenant hebben dat niet zoals de vorige kan worden betwist. Het is de basis voor alle beslissingen die daarna volgen. Het moet met de grootste zorg worden gedaan.

Er zijn stuurgroepen, een achttal, en een ervan gaat over de vernietiging van de Raad van State, hebt u gezegd. Wanneer is die samengekomen? Zijn die verslagen publiek?

Minister Philippe Muyters: Ik heb de datum niet bij me, maar ik zal hem bezorgen. We delen de bezorgdheid over een sterke aanpassing aan het convenant, zodat dat geen probleem meer vormt voor juridische beslissingen. Wij hebben ons uiteraard laten ondersteunen door topjuristen.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, u stelt dat de omkaderende vragen moeten worden gesteld aan een andere minister. Het brownfieldconcept is sterk verweven met die andere elementen. Ik ben het eens met de heer Van Rompuy dat we dergelijke convenanten juridisch zeer zuiver moeten stellen. Naar aanleiding van het arrest moeten we bekijken hoe we deze procedure grondig kunnen voortzetten, om een rist aan bezwaarschriften of een calvarie te vermijden.

Minister Philippe Muyters: In het licht van het juridische advies dat wij hebben gekregen en de uitdrukkelijke uitspraken van de Raad van State, denk ik niet dat we het instrument grondig moeten wijzigen. We moeten vermijden dat we er afwijkingen van mogelijk maken, zoals bij Uplace Machelen. De Raad van State zegt uitdrukkelijk dat dat het probleem was. Als we ons houden aan het instrument en zo dicht mogelijk bij de basis blijven, lijken er geen problemen te zijn.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik wil zeker geen aanval lanceren op het instrument van de brownfieldconvenanten, dat kan zeer nuttig zijn. Mijn oproep was inderdaad om het sober te houden, dat de Vlaamse Regering zich niet nodeloos ver engageert, zodat ze in het vaarwater van andere administratieve procedures komt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Ondernemersplatform – 922 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, ik heb deze vraag over het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) eerder al ingediend, maar er was wat onduidelijkheid over waar ze behandeld moest worden. Uiteindelijk werd beslist dat alle vragen hierover gebundeld moesten worden bij de rapportering van de minister-president, maar natuurlijk kent de minister-president ook niet alle antwoorden op punctuele vragen, en daarom hebben we vorige week afgesproken dat ik deze vraag toch aan de vakminister mocht stellen.

Minister, deze vraag om uitleg gaat specifiek over het Ondernemersplatform. In de vorige legislatuur waren we tevreden dat ook de werkgevers hun schouders onder het SALK wilden zetten. Er is toen ook een plan van aanpak voor ondernemen Limburg uitgewerkt.

Dat plan bestaat uit drie delen. Het eerste deel is het versterken van het innovatiecentrum. Dat hebben we nog samen gedaan in de vorige regering. Het tweede deel was ervoor zorgen dat er een plan rond acquisitie werd opgericht. Daar is een apart dossier voor 'Locate in Limburg' rond goedgekeurd, nog door de vorige minister van Economie. Het derde luik was een versterking van het ondernemerschap via transformatie. Dat zou dan gebeuren door de werkgeversorganisaties samen. Daarvoor is 2,4 miljoen euro uitgetrokken. De werkgeversorganisaties hebben de handen in elkaar geslagen en hebben acht ecosystemen of 'tracks' bepaald en hebben die netjes onder elkaar verdeeld.

Het stimuleren van groei zou door de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) worden opgenomen, voor 200.000 euro. Ruimer exporteren was voor het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka), voor 400.000 euro. Land- en tuinbouw zou gebeuren door de Boerenbond, voor 250.000 euro. De bouwsector was voor de Confederatie Bouw, voor 250.000 euro. Zorg werd opgenomen door het VKW, voor 200.000 euro. Logistiek was opnieuw voor Voka, voor 200.000 euro. De maakindustrie zou gebeuren door Agoria, en de vrijetijdseconomie door UNIZO, ook nog eens voor 100.000 euro. Daarnaast is er nog twee keer 400.000 euro vrijgemaakt voor het 'transformation management' en voor het 'program management'.

Er is toen ook heel duidelijk bepaald wat het Ondernemersplatform zou doen en wat het niet zou doen. Wat het niet zou doen, staat ook uitdrukkelijk in de overeenkomst die werd afgesloten: ze zouden zich niet bezighouden met detailhandel, vrije beroepen en interim, overheidsjobs en onderwijs.

Groot was dan ook de verbazing van velen toen op het tweede jaarlijkse congres, op 23 oktober, het thema onderwijs ineens het meest prominente thema was dat daar naar voren kwam. Dat werd ook al aangekondigd in Het Belang van Limburg, met interviews met de heer Urbain Vandeurzen, die stelde dat de toestand van het onderwijs in Limburg dramatisch is. De dag na het congres titelde de krant ook nog dat Urbain Vandeurzen op het congres "snoeihard uithaalde".

Minister, is er ondertussen iets veranderd? Is er een nieuw spoor toegevoegd aan het Ondernemersplatform? Hebben ze er een opdracht bij gekregen, om zich nu ook over het onderwijs te buigen? Zijn er dan budgetverschuivingen gebeurd om daar geld voor vrij te maken?

Hoe staat het nu met de concrete doelstellingen die het Ondernemersplatform op zich had genomen? We hebben daar afspraken over gemaakt, we hebben daar ook kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) voor vastgesteld voor de resultaten die ze zouden behalen. Is daar al een stand van zaken van opgemaakt? Welke KPI's hebben ze gehaald?

Kunnen we wat meer inzicht krijgen in de overheadkosten, dus die tweemaal 400.000 euro voor het 'transformation management' en voor het 'program management'. Wat zijn de subsidiabele kosten die de Vlaamse overheid heeft aanvaard voor dat budget?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, minister, mevrouw Lieten heeft een mooie uitleg gegeven over de stand van zaken van het Ondernemersplatform. Soms zijn we het niet met elkaar eens, maar vandaag en op dit punt wel. Ik kan het volledig eens zijn met haar eerste vraag, die eigenlijk bijna een oproep inhoudt. Voor haar overige vragen wacht ik het antwoord van de minister af.

Ik was zelf ook aanwezig op die bijeenkomst waar mevrouw Lieten ook aanwezig was, in HANGAR58, waar de heer Vandeurzen een oproep heeft gedaan omtrent het problematische resultaat dat het Limburgse onderwijs op dit ogenblik aflevert. Ik ben het daar volledig mee eens. Als we de cijfers bekijken, moeten we inderdaad vaststellen dat daar werk aan de winkel is.

Dan dringt zich natuurlijk de vraag op hoe we dat probleem kunnen oplossen. En daar verschillen we misschien wel van mening, mevrouw Lieten. De vraag zou geïnterpreteerd kunnen worden als zou het Ondernemersplatform een bijkomende track moeten krijgen met betrekking tot het onderwijs. Dat was niet de vraag van het Ondernemersplatform, en dat is ook ons standpunt niet. We kunnen ons niet verzoenen met de wijze waarop het SALK nog verder versnipperd wordt en het zijn gelden intern verder verdeelt.

We delen wel de bekommernis en we steunen de oproep om iets te doen aan het onderwijs, maar daar bent u, minister, helaas niet voor bevoegd. En het SALK zit op dit ogenblik in de portefeuille van de minister-president. Maar dat neemt niet weg dat ik, los van de bevoegdheden, vandaag heel uitdrukkelijk aan mevrouw Lieten zeg: laten we elkaar de hand reiken over de partijgrenzen heen om dit probleem aan te pakken en op te lossen, maar los van het SALK en van de beschikbare middelen, maar wel met extra middelen, en dan bedoel ik geen financiële middelen, maar extra inspanningen. We lossen het probleem niet op met extra structuren, en zeker niet met extra beton en infrastructuur. We kunnen beter mensen samenbrengen, en daaraan willen wij gerust meewerken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Lieten, ik kan u garanderen dat er geen aanpassing voorgelegd is aan de Vlaamse Regering met betrekking tot onderwijs, en er is dus ook geen bijkomende track. Er is geen versnippering van de middelen op een of andere manier.

Het Ondernemersplatform is met een paar maanden uitstel gestart, wat maakt dat bepaalde acties ook wat vertraging hebben. De KPI's zijn vooral activiteitindicatoren. Ik kan ze u laten bezorgen, hoewel ik dacht dat u ze wel kende. Ik ga niet van allemaal de stand van zaken geven, ik zal een paar indicatieve cijfers geven.

Eind 2014 waren er al 603 bezoeken uitgevoerd, die hebben geleid tot 908 leads. Hiermee bedraagt de gemiddelde lead 1,51 per bezoek. Bedrijven met een sterk groeipotentieel worden verder begeleid. 203 bedrijven worden gescreend om na te gaan welk exportpotentieel zij hebben en welk begeleidingstraject voor hen kan worden opgezet. De drie proeftuinen voor de bouw zijn van start gegaan.

Het is nodig om een beter zicht te krijgen op de performantie van het Ondernemersplatform, maar daarvoor is een diepgaandere analyse nodig. Met de beschikbare cijfers kan dat niet. Als er een vraag naar verlenging zou komen

voor ondersteuning, dan moeten we daar uiteraard een diepgaande evaluatie voor uitvoeren. De afgesproken zaken moet je uitvoeren, maar als er een verlenging komt, mag er wat mij betreft eerst een evaluatie komen.

De kosten voor het transformation en program management zijn horizontale kosten over alle programma's heen. De kosten die als subsidiabel worden aanvaard, zijn de loonkosten van respectievelijk de transformation manager en de program manager, kosten voor het inzetten van experts die voor begeleidingen moeten zorgen, en een aantal werkingskosten. Zoals zo vaak is in de afspraken erin voorzien dat op het einde van de subsidieperiode een financiële eindcontrole plaatsgrijpt, waarin de aanvaardbaarheid van de ingebrachte kosten wordt nagegaan.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, dank u om die duidelijkheid te scheppen. Ik begrijp dat u over onvoldoende cijfers beschikt om die evaluatie te maken en een stand van zaken te geven. U zegt dat het nodig is om een evaluatie te doen als er een verlenging wordt aangevraagd. Dat begrijp ik. Ik kijk ook uit naar meer duidelijkheid daarover.

Ik zou u nog een advies willen meegeven. Ik denk dat het zeer belangrijk is dat het Ondernemersplatform zijn taak uitvoert en onze bedrijven begeleiden naar meer export en meer innovatie. Dat is essentieel.

Ik zou toch voorstellen dat ze een klein beetje letten op hun 'train de vie' als ik het zo mag zeggen. Ik geef een voorbeeld. Ik heb regelmatig contact met mensen die bij Ford werken. Die mensen leven natuurlijk in een andere wereld. Die wereld vandaag is dat ze effectief geen job meer hebben. Ze zitten thuis. Ze zitten in allerlei programma's om weer aan het werk te geraken. Die mensen kijken wel met een andere bril dan de doorsnee ondernemer.

Ik heb bijvoorbeeld een brief gekregen van een Fordwerknemer, de heer Vandepaere, een heel nette uitgebreide brief. Die zegt dat in het begin de regering via diverse kanalen het Ondernemersplatform heeft gesteund onder leiding van de heer Urbain Vandeurzen, en dat men ervoor zou zorgen dat de werkloosheid in Limburg zou dalen. Hij verwijst dan ook naar het congres. Hij zegt het zoals hij het beleeft: "Uiteindelijk heeft dit congres een hoop geld gekost want u kan het draaien of keren zoals u het wilt: iets organiseren kost nu eenmaal geld. (...) Uiteindelijk is dit congres een flop geworden want tot op heden is er nog steeds niets bereikt van alles wat daar beloofd is. (...) Tot overmaat van ramp is Urbain Vandeurzen nu opnieuw van plan een tweede congres te organiseren. (...) De toenmalige regering (in maart 2014) had een mooi budget vrijgemaakt. (...) Doch tot op heden, kunnen we enkel en alleen maar vaststellen dat iedereen die zich met het SALK-project bezighoudt of erbij betrokken is op de een of andere manier, fijn zijn eigen zakken financieel zit te vullen en dat er voor de rest weinig of geen schot in de zaak komt."

Dat is natuurlijk de perceptie van één persoon maar het is belangrijk dat we daar aandacht aan spenderen. Mensen die nu werkloos zijn, thuis zitten en op zoek gaan naar werk, zien van die heel mooie grote congressen liever duidelijk wat de resultaten zijn. Dat er inspanningen moeten worden geleverd, dat men er tijd aan moet geven, dat is allemaal terecht. Maar het is toch goed dat de werkgeversorganisaties en het Ondernemersplatform een beetje inspanningen doen en een beetje nadenken over hun communicatie, vooral naar de getroffen arbeiders. Daarom stelde ik de vraag wat de kosten zijn die uiteindelijk door de Vlaamse overheid worden betaald. Wij betalen het. De werkgeversorganisaties zijn altijd onze bondgenoot als het gaat over efficiënte besteding van de middelen van de overheid. Ik denk dat zij ook een voorbeeldrol hebben om de middelen die zij van de overheid krijgen, ook zeer zuinig en efficiënt te besteden.

Het is gewoon een advies van mij om aan het Ondernemersplatform te vragen om wat duidelijkheid te geven over de resultaten en wat soberheid aan de dag te leggen in het besteden van hun werkingskosten die door de belastingbetaler worden betaald.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik heb daarnet de hand gereikt aan mevrouw Lieten. Ik blijf die hand reiken, hoor, maar ik heb daarstraks gezegd dat we het niet altijd eens zijn. Op dit punt zijn we het ook niet eens. Ik kan me voorstellen dat men opmerkingen krijgt omtrent werkingsmiddelen en kosten van structuren enzovoort. Vandaar ook dat ik er geen voorstander van ben om bijkomende structuren in het leven te roepen met betrekking tot onderwijs. Ik kan begrijpen dat men vragen krijgt daaromtrent, maar ik denk dat die vragen ook perfect kunnen worden beantwoord.

Op dit ogenblik heb ik de exacte resultaten van het Ondernemersplatform niet bij me, maar ik zou toch willen benadrukken dat, ongeacht wat de pers af en toe schrijft, SALK zwaar op schema zit. We hebben daarover vorige week of twee weken geleden een toelichting gekregen. Van de 140 projecten zijn er maar enkele wat vertraagd.

Nu, er is onlangs een overzicht gegeven over wat de mensen van het Ondernemersplatform doen met hun middelen, over hoever zij staan. Ook zij zitten heel zwaar op schema. Ze hebben resultaten geboekt en communiceren daar ook heel dikwijls over. Ik heb ze op dit ogenblik niet bij me, omdat ik niet had verwacht dat er wordt getwijfeld aan de resultaten die zij bereiken. Er zijn dus resultaten en ze zitten op schema.

Het is misschien eigenaardig dat ik het zeg, maar ze werken met relatief beperkte middelen. Heel SALK gaat over relatief beperkte middelen, waarmee zo'n groot mogelijk resultaat moet worden bereikt. Wanneer we kijken naar hetgeen men ter beschikking heeft gesteld voor het Ondernemersplatform en de onderverdeling daarvan, moeten we toch wel vaststellen dat die budgetten relatief – ik benadruk: relatief – beperkt zijn. Zo is er bijvoorbeeld 200.000 euro voor groeistimulering, 200.000 euro voor logistiek 200.000 en 100.000 euro voor vrijetijdseconomie. Dan denk ik dat we, wanneer we een brief krijgen met vragen over kosten, het best kunnen antwoorden dat er, ten eerste, resultaten zijn en dat, ten tweede, de budgetten relatief beperkt zijn.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Ik wil graag nog het woord nemen, omdat de heer Lantmeeters zich specifiek tot mij richtte.

Mijnheer Lantmeeters, u moet geen verschillen zoeken waar ze niet zijn. Ik ben het helemaal met u eens dat heel wat van de SALK-projecten op schema zitten. Dat is vooral te danken aan de inzet van alle ministers uit de vorige regering en deze regering. Ik heb dat vorige week ook aan minister-president Bourgeois gezegd, tijdens de rapportering.

Niettemin mag ik toch wel vragen stellen over de resultaten van het Ondernemersplatform en de minister een advies geven over de stijl en de 'train de vie'. Het gaat over perceptie, maar ook over het vertrouwen van de mensen voor wie het allemaal is opgezet. Daarop wou ik even de nadruk leggen, niet meer of niet minder.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Volvo Gent en het verlies van de assemblage van de XC60
– 791 (2014-2015)**

**VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Volvo Cars Gent en het verlies van de XC60
– 796 (2014-2015)**

**VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de geplande hervormingen bij Volvo Gent
– 800 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Ik heb inderdaad een vraag ingediend over Volvo Cars in Gent, al is het maar om Limburgse scenario's, met name Fordscenario's, te vermijden in Oost-Vlaanderen. Mevrouw Turan heeft voor honderd procent gelijk: in Vlaanderen hebben we een jammerlijke reeks van sluitingen gekend in autoassemblagebedrijven. Dat betekent dat we met een aantal collega's in dit parlement het dossier van Volvo Gent al enkele jaren van heel dichtbij opvolgen en bij tijd en wijlen daarover vragen stellen.

Het is evenzeer een vaststaand en terugkerend feit dat planning in autoassemblagefabrieken aan evolutie onderhevig is. Modellen komen en gaan, maar het is wel de bedoeling dat die fabriek blijft bestaan. (*Gelach. Opmerkingen*)

We konden in de pers de dubbele boodschap vernemen dat Volvo Gent de assemblage van het zeer succesvolle XC60-model zou verliezen aan de fabriek in Zweden. Ik zeg wel degelijk 'zou', want we moeten het doen met een aantal verklaringen. Daar staat dan wel tegenover dat het CMA-platform in de plaats zou komen. Gent zou zich gaan focussen op de compacte modellen, eigenlijk dé gidsfabriek worden op dat vlak en op die manier een nieuwe toekomst krijgen.

De tewerkstellingsgraad zou op peil blijven. Het gaat over 5300 vaste en 350 interimmedewerkers. Op die manier zouden die mensen tot 2025 hun job kunnen behouden.

De streefdatum om de nieuwe modellen in productie te laten gaan, zou 2018 zijn. Er is dus nog wel even tijd, maar de klokt tikt natuurlijk wel. We wisten allemaal dat 2014 en 2015 cruciale jaren zouden worden, gezien de cyclus van modellen. Dat bleek ook uit eerdere vragen. En dus, minister, is het nogal logisch dat we u een aantal vragen stellen, ook gezien het werkbezoek dat u, minister-president Bourgeois en minister Schauvliege, een paar dagen geleden hebben afgelegd, waarbij de minister-president heeft onderstreept dat Vlaanderen bereid is om een aantal steunmaatregelen te nemen.

Minister, hebt u, hetzij vooraf, hetzij tijdens uw werkbezoek, de bevestiging gekregen dat de dubbele boodschap die we daarnet hebben geschetst, terecht is? Vertrekt het XC60-model, maar krijgt men daarvoor in de plaats gegarandeerd het CMA-platform? Kunt u bevestigen dat de tewerkstelling, zoals daarnet geschetst, op peil blijft? Kunt u bevestigen dat u daarover gesprekken hebt gevoerd? Ik denk dat dat na dit weekend een evidente vraag is.

De minister-president heeft de steunmaatregelen van de Vlaamse overheid dit weekend in de etalage gezet. Is er daarover ondertussen ook een vraag gekomen vanuit het bedrijf? Met andere woorden, is er een dossier? Als dat zo is, vernemen we dat graag.

Op welke manier denkt u de fabriek en haar werknemers te kunnen steunen, vooral in de fase van de overgang? Als je zo'n platform moet installeren, zit je in een fase van overgang. Het ene model faseert uit. Vandaag is het op piekhoogte, maar je kunt ervan op aan dat dat zal dalen. Je moet de volledige ombouwfase timen. Er is een fase waarin mensen in opleiding gaan, maar misschien zullen er ook wel momenten bestaan – dat is in het verleden toch al gebleken – dat er discussie bestaat over verschillende ploegen, dat er opleidingen moeten worden gepland, misschien zelfs tijdelijke werkloosheid enzovoort. Op die momenten gaan we wellicht iets ruimer dan het loutere steuninstrumentarium dat in de focus komt.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ook ik heb een vraag om uitleg ingediend over Volvo Cars Gent. Het is niet zo dat ik de pretentie heb om te verklaren dat mijn vraag een Opel- of Fordscenario zou kunnen vermijden. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Ja, mijnheer Van Malderen, u hebt duidelijk ambitie. Dat siert u.

Maar omdat Volvo Cars Gent natuurlijk een heel belangrijke werkgever is in Oost-Vlaanderen, volg ik dit dossier al jaren op. We zijn blij dat de Vlaamse Regering heel wat aandacht heeft voor dit bedrijf, dit dossier, onder andere met het werkbezoek van vorige week. Uit uw eerdere schriftelijke vraag heb ik begrepen dat er volgende week of binnen twee weken nog een overlegmoment is gepland met de CEO van de Volvo Group zelf. Ik denk dat dat een heel belangrijk moment is om te kijken hoever het dossier staat en wanneer er een dossier, bijvoorbeeld over opleidingssteun, zal worden ingediend.

Ik denk dat de heer Van Malderen de omstandigheden al ruim heeft geschetst. Ik denk dat het ook belangrijk is te stellen dat de Vlaamse Regering, niet alleen deze, maar ook de voorgaande, heel wat belang heeft gehecht aan een goed en regelmatig contact met Volvo Cars, zowel met de Gentse directie en de vakbonden als met de Volvo Group en de Chinese eigenaars. Er was al heel wat ondersteuning gepland. Er was ondersteuning voor het opleidingsprogramma en ook ecologiesteun, recent nog 2 miljoen euro voor het warmtenet dat is gepland tussen Stora Enso en Volvo-fabriek. En met resultaat, want uiteindelijk was 2014 het op één na beste jaar voor Volvo Gent, met ongeveer 260.000 geproduceerde wagens. Belangrijk daarbij is de XC60, die goed is voor 43 procent van de productie in Gent. De XC60 verlaat Gent op termijn, maar in ruil komt dus dat kleinere platform naar Gent, waarbij kleinere wagens zullen worden gebouwd. De XC40 zal alleen in Gent worden gebouwd en wereldwijd worden verdeeld.

Er zijn een aantal belangrijke aspecten voor de vestiging van Volvo Gent. Een aantal aspecten vallen onder uw bevoegdheid en andere onder de bevoegdheid van uw collega's. Zo zijn er aspecten van Mobiliteit en Openbare Werken aan de orde, maar ook aspecten van Omgeving, met de milieu- en klimaatnormering. Uiteraard zijn er ook een aantal aspecten van Werk en Economie. Ik ga ervan uit dat u uiteindelijk voor een stuk coördinerend minister bent als het over dergelijke dossiers gaat.

Minister, hoe reageert u op het nieuws van het verlies van de productie van de XC60 en de omschakeling naar dat kleinere platform?

Belangrijker misschien is dat overleg van volgende week met de top van de Volvo Group. Welke agendapunten zullen daar aan bod komen? Wat zijn de prioriteiten van de Vlaamse Regering in dezen? Wat zijn de prioriteiten van de Volvo Group voor dat overleg?

In het verlengde daarvan: hoe kan Vlaanderen nog meer inspanningen leveren om Volvo in Vlaanderen te ondersteunen, bijvoorbeeld via strategische opleidingssteun? Ook daar heb ik dezelfde vraag als de heer Van Malderen: is er effectief een dossier dat zich aandient?

Iets ruimer dan uw eigen bevoegdheid, maar toch ook belangrijk voor de economische ontwikkeling daar, is het mobiliteitsdossier. Wat zal er op dat vlak gebeuren op het terrein en wanneer? Hebt u zicht op budget en timing van uitvoering van de werken die heel belangrijk zijn voor Volvo?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik zal niet herhalen wat er al is gezegd. Onze gekoppelde vragen om uitleg waren een paar weken geleden gepland, maar door verschuivingen van de agenda is de vraagstelling op sommige punten al achterhaald.

Er valt mij inderdaad iets op. Als we spreken over 'change', verandering, dan is er altijd die paniekerige ondertoon, ook in de media, terwijl verandering ook een positieve boodschap kan hebben.

De XC60 wordt niet naar China gebracht, maar wel naar Zweden. Dat betekent dat er voor een aantal modellen misschien toch nog plaats is in Europa. Zweden is niet België, maar ook niet China. Als er dan anderzijds een nieuw platform zou komen, een CMA-platform voor de '40', de kleinere SUV-wagens, denk ik wel dat dat een toekomstmodel kan zijn dat hier in West-Europa beter past dan op een aantal andere markten. De 'deciders' in Zweden of China zullen wel goed hebben nagedacht en bekeken waar een model succes kan hebben en waar ze dat dan ook moeten produceren, zodat het zo dicht mogelijk wordt geproduceerd bij het gebied waar het kan worden verkocht.

Ik heb het dus eigenlijk eerder gelezen als een positieve boodschap van hoe iets kan veranderen. Het gaat om een verandering die positief kan zijn.

Ik denk dat de Vlaamse overheid, bij monde van de Vlaamse Regering, Vlaanderen zo veel mogelijk moet verkopen en het positief imago van Vlaanderen moet brengen bij de CEO en andere mensen die zij daar ontmoeten. Ze kunnen bekijken welke steun er zou kunnen zijn als we spreken over onderzoek, ontwikkeling, strategische opleidingssteun enzovoort. Ze moeten proberen dat te verkopen.

Soms spreek ik met de mensen van het F.I.T., bijvoorbeeld Claire Tillekaerts. Zij bekijkt waarom bepaalde buitenlandse investeringen niet meer bij ons gebeuren. Er worden twee hoofdredenen opgegeven. In België in het algemeen, en dus ook Vlaanderen, zitten we met een imagoprobleem, door de mogelijke black-out en de wilde stakingen. Ik vind dat het de taak is van onze Vlaamse ministers om ons echt te gaan verkopen bij de bedrijven die wel nog willen investeren.

Dus, minister, ik weet al dat u contact hebt opgenomen met het management, u bent er geweest. Hebt u na die gesprekken meer zicht op de impact van de reorganisatie? Wat uw verkoopsgesprek betreft, als ik het zo mag uitdrukken: wat kunt u Volvo aanbieden om hier te blijven? Het lijkt me logisch dat ze hier produceren wat hier kan worden verkocht, maar we hebben het imago tegen. Minister, u kunt onze verkoopsambassadeur zijn.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb het laatste jaar heel wat contact gehad met Volvo. Ik ben op een vrijdag mee gaan draaien in de opleiding teamwork, dat was heel interessant. Ik was er samen met minister Schauvliege in verband met de ecologiesteun van Stora Enso. Afgelopen maandag was ik er ook.

Op 18 december 2014, voor er over was bericht, ben ik informeel telefonisch op de hoogte gesteld van de positieve boodschap – zo hebben ze het duidelijk gebracht – van het verdwijnen van de XC60 maar ook van het nieuwe, moderne platform, dat heel veel mogelijkheden geeft die er vandaag niet zijn. Ze hebben toen expliciet gevraagd om daarover niet te communiceren. Zij hebben dat gecommuniceerd bij de start van het Autosalon. Als dat wordt gevraagd, respecteer ik dat. U zult dat wel begrijpen. Zo behoud je de kans dat men je blijft informeren in de toekomst.

Vorige week maandag waren we daar. Voor mij is het belangrijkste dat ze effectief een toekomstperspectief hebben in Gent. Het nieuwe platform is heel concreet. Dat heb ik maandag bij het bezoek kunnen vaststellen. De bouw ervan zal er ook toe leiden dat de huidige tewerkstelling de volgende jaren op peil kan blijven. Op het overleg met de directie hebben we vooral geluisterd naar de toekomstplannen en de impact ervan op Vlaanderen. Wat me opviel, is dat ze een capaciteitstekort hebben en dat ze een stijging van de capaciteit verwachten voor hun modellen in de toekomst. Het gaat om een serieuze capaciteitsverbetering, onder andere door nieuwe markten zoals China maar ook voor bepaalde markten in West-Europa. Het is de bedoeling dat het nieuwe platform niet enkel wagens kan produceren voor West-Europa, maar ook voor de Verenigde Staten. Dat is nieuw. Vroeger was het niet zo dat de in Gent geproduceerde auto's naar de VS konden. Die elementen stemmen mij toch hoopvol.

Daarnaast hebben we gesproken over mogelijke steun, daar kom ik zo dadelijk nog op terug. Het gaat dan over steun voor de opleiding van de werknemers. Er stonden nog enkele andere punten op de agenda, zoals de EU-richtlijn voor CO₂ en NO_x en het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) voor vrije handel met Amerika. Naar goede traditie bij Volvo hebben zij de ministers ook gevraagd een gesprek te voeren met de vakbonden, wat we hebben gedaan.

Er is nog geen officiële steunaanvraag bij het Agentschap Ondernemen, dat lijkt me logisch. Als die er is, zullen we die uiteraard bekijken. Als de Vlaamse Regering op dat moment – maar daarvoor moet ik eerst een dossier hebben – zou beslissen dat het een superstrategische steun is, kunnen we afwijken van het plafond van 1 miljoen euro, maar laat ons daarop niet vooruitlopen.

Mijnheer Bothuyne, u gaf ook al mee dat we in het verleden zowel opleidings- als ecologiesteun hebben gegeven aan Volvo. Bij het gesprek met de heer Samuelsson zullen elementen als de steun voor competentieontwikkeling en infrastructuur aan bod komen. Loonkost is altijd een element, ook in het gesprek dat we hebben gehad. En aan de heer Samuelsson zullen we ook best uitleggen wat we van plan zijn op federaal vlak voor het verbeteren van onze loonkostpositie ten opzichte van andere landen. Hetzelfde geldt voor energiekosten.

Als laatste ga ik in op het mobiliteitsgegeven. U weet beter dan ik dat Volvo Cars vandaag werkt met eigen bussen voor personeel, ze hebben een tiental lijnen. Ze hebben de grootste carpoolorganisatie in Vlaanderen. 50 procent van de werknemers komt met de wagen naar de site in de Kennedylaan, 18 procent carpoolt, 15 procent komt met de fiets, 5 procent met de bedrijfsbus, de rest met de motor of met busjes van Max Mobiel. In de Skaldenstraat is dat zelfs nog beter, waar 22 procent carpoolt. In het distributiecenter komt 80 procent van de werknemers met de fiets en 20 procent met de wagen. Dat zijn mooie realisaties.

Ze zoeken altijd nieuwe manieren: de elektrische fiets is een van de zaken die men nu gaat bekijken.

Maar dat is maandag niet aan bod gekomen, over de mobiliteit is niet gesproken. Ik heb wel gehoord dat er een probleem is met het openbaar vervoer dat weinig tot niet aanwezig is in de haven. De NMBS wil geen gebruik maken van spoorlijn 204, naast de site van Volvo. Maar er zijn ook geen of te weinig bussen van De Lijn. Dat zal ik signaleren aan mijn collega.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Ik ben blij met uw antwoord, minister, in de zin dat u heel affirmatief zegt dat 'zou' 'zal' wordt, we gaan het platform binnenhalen. Dat is zonder meer goed nieuws. Volvo is vandaag een gidsend bedrijf in het Vlaamse economische weefsel, en zeker in Oost-Vlaanderen en de Gentse kanaalzone. U hebt zelf voorbeelden gegeven, zoals wat het bedrijf opzet voor mobiliteit. En dan heb ik het nog niet over de enorme toegevoegde waarde die daar wordt gegenereerd en de belangrijke plek die het bedrijf inneemt in de haven, samen met bijvoorbeeld ArcelorMittal. Het is belangrijk dat de overheid dat ook naar waarde weet te schatten en er antwoorden op biedt.

Ik ervaar bij u een zekere welwillendheid als er een dossier zou komen, ik ben u ook erkentelijk voor het antwoord dat u het mobiliteitsprobleem zult aankaarten bij uw collega's of de federale overheid. Het sleept al zeer lang aan. In het verleden zijn er engagementen genomen, maar die zitten nog in de pijplijn. Met name het voorbeeld van de NMBS is behoorlijk wraakroepend.

We moeten niet bang zijn, maar wel waakzaam en alert blijven. Ik ben het niet vaak eens met de heer Gryffroy, maar we moeten dit inderdaad als een opportuniteit zien. Dat we een platform kunnen binnenhalen eerder dan een model, is een opportuniteit, omdat het toelaat in te spelen op marktrevoluties. Bij andere sluitingen ging de discussie steevast om een model. Als dat dan om interne of externe redenen, zoals een financiële crisis in de VS, niet aanslaat, sta je zeer zwak. Het is ook belangrijk dat met deze keuze voor Volvo internationaal impliciet wordt gezegd dat de optie Mexico, die nefast zou zijn geweest voor deze site, van de baan lijkt en dat het de bedoeling blijft om te exporteren richting de VS.

Er is nog geen dossier ingediend voor superstrategische steun. Hebt u zicht op de verdere timing? Als er tegen een bepaalde datum geen dossier binnenkomt, moeten we ons misschien eens opnieuw beraden. Voor de heer Van Landeghem is dat een bijzonder belangrijk aspect. Eerder dan doelgroepen en loonkost, benadrukt hij steun voor onderzoek en ontwikkeling, lees ik in het verslag. Ik houd het mee in het oog.

De heer Robrecht Bothuyn (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor de aandacht die wordt besteed aan dit bedrijf en dit dossier. Er bieden zich inderdaad heel wat opportuniteiten aan. Het is aan de Vlaamse Regering samen met de Federale Regering om de omstandigheden zo te maken dat die opportuniteiten maximaal kunnen worden benut. U verwees zelf al naar loon- en energiekosten. Dat is gedeeltelijk een federale maar intussen toch ook in belangrijke mate een Vlaamse bevoegdheid, met onder andere de doelgroepmaatregelen, die toch ook een belangrijk effect kunnen hebben op de loonkostproblematiek van Volvo in Gent en van de toeleveranciers.

Ik ga ervan uit dat u dat meeneemt naar uw overleg met de heer Samuelsson. Ik ben ook blij dat u enkele andere elementen aankaart bij minister Weyts, over mobiliteit en openbare werken. Dat is heel positief, we volgen het dossier verder op.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, het is een goed teken dat u een informeel overleg hebt gehad op 18 december 2014. Het wijst op vertrouwen

tussen de Volvodirectie en de Vlaamse Regering, wat noodzakelijk is om bedrijven ervan te overtuigen om hier verder te investeren.

De interne verandering die Volvo neerzet, is positief; dat hoeft geen negatief nieuws te zijn in de media. Met dat platform kunnen we in principe inspelen op de sterkste troef die Vlaanderen nog altijd heeft, en dat is flexibiliteit. Zoals de heer Van Malderen zegt, is het platform meer dan één model. Het kan wijzigen in de toekomst, waardoor we gemakkelijker kunnen inspelen op de marktvraag. Men blijft niet meer tien jaar bij hetzelfde model. Mensen hebben soms liever iets anders, de 'mindset' verandert. Het is een sneller proces. Het kan de Volvosite in Gent enkel ten gunste komen als die daar ook sneller op kan inspelen. Dat kunnen we bestendigen door onze Vlaamse karakteristieken goed te verkopen.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ik heb geen concrete timing. Zoals u ook zegt, mijnheer Gryffroy, ligt de lijn open naar hen. We volgen het zeker zelf ook op, misschien kan het op 13 februari 2015 al aan bod komen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oorzaken van faillissementen – 864 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Willem-Frederik Schiltz

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, mijn vraag gaat over de oorzaken van faillissementen en de manier waarop we ondernemers en startende ondernemers nog beter kunnen ondersteunen. De overheid moedigt ondernemen aan in Vlaanderen. Dat is vanzelfsprekend. Een goed flankerend beleid is op dat vlak noodzakelijk. Er zijn nog wat stappen vooruit te zetten, zo blijkt vandaag ook uit de GEM-monitor (Global Entrepreneurship Monitor). De cijfers die daarin gepresenteerd worden, tonen dat het startend ondernemerschap in Vlaanderen het moeilijk blijft hebben.

Ook van degenen die effectief de sprong wagen en ondernemer worden, blijkt niet iedereen even succesvol te zijn. Sommigen komen in moeilijker vaarwater terecht. Het is belangrijk om ook hen te blijven ondersteunen. Dyzo, de opvolger van Tussenstap en vzw Efrem, is op dat vlak hét aanspreekpunt. Zij hebben de taak op zich genomen om die ondernemers te begeleiden en weer op het juiste pad te helpen. Soms is het kalf al verdronken, maar vaak kan Dyzo wel degelijk nog remediëren, in overleg en samenspraak met andere actoren.

Een dag of tien terug verscheen in Het Nieuwsblad een bericht over een enquête van het Neutraal Syndicaat voor de Zelfstandigen (NSZ), voor wat enquêtes waard zijn in dezen. Men ging op zoek naar de redenen waarom het fout gaat bij ondernemers en waarom bedrijven failliet gaan. Een belangrijke oorzaak blijkt te liggen bij het gebrek aan kennis bij ondernemers. Van de 11.000 bedrijven die vorig jaar over de kop gingen, had dat in maar liefst 72 procent van de gevallen te maken met een gebrek aan kennis over ondernemen. Meer specifiek ging het in 27 procent van de gevallen over gebrekkige financiële kennis.

Dat is een heel belangrijk signaal, dat we als overheid niet kunnen negeren, omdat de overheid daar een belangrijke remediërende rol in kan spelen. Curatoren stellen immers dat in 57 procent van de gevallen een faillissement vermeden had kunnen worden, indien er meer begeleiding en meer kennis was geweest. Heel wat faillissementen hadden dus vermeden kunnen worden, en ik

denk dat we daar een beleid rond moeten voeren. Een andere oorzaak is onvoldoende startkapitaal. Dat was bij 27 procent van de faillissementen het probleem. Ook dat is een element waar we een beleid rond voeren.

Faillissementen door gebrek aan kennis hebben natuurlijk ook gevolgen voor mogelijke tewerkstelling. Werknemers zijn immers ook het slachtoffer als hun bedrijf teloor gaat.

Om te stimuleren dat mensen willen ondernemen en om te vermijden dat bedrijven in moeilijkheden komen, zijn er dus enkele zaken waar het beleid rekening mee moet houden: een cultuur creëren die mensen aanmoedigt om te ondernemen, in flankerende maatregelen voorzien om het ondernemen zelf te faciliteren en aangenamer te maken, ervoor zorgen dat er voldoende kennis – ook financiële kennis – aanwezig is bij ondernemers en potentiële ondernemers. En als bedrijven en ondernemers toch in moeilijkheden komen, moeten we voorzien in voldoende begeleiding en snel genoeg ingrijpen.

Op dat vlak speelt het Beroepsinstituut van erkende boekhouders en fiscalisten (BIBF) een belangrijke rol, aangezien de boekhouders een concreet zicht hebben op de financiële situatie van elk bedrijf. De wet op continuïteit van ondernemingen (WCO) verplicht hen om de bedrijven in kwestie te alarmeren indien het bedrijf in zijn voortbestaan bedreigd wordt. Als het bedrijf daar niets mee doet, zouden de boekhouders naar de rechtbank van koophandel kunnen stappen. Er is echter beroepshalve geheimhouding verbonden aan hun werkzaamheden, waardoor die informatie niet doorstroomt.

Een betere samenwerking en informatie-uitwisseling tussen boekhouders, rechtbanken van handelonderzoek en de gewestelijke diensten voor bedrijven in moeilijkheden – voor Vlaanderen is dat Dyzo – zou een flinke hulp kunnen betekenen. Er is een opening gemaakt in het federale regeerakkoord om op dat vlak iets te doen. Er zou een koninklijk besluit moeten worden uitgevaardigd om de WCO uit te voeren en die informatie-uitwisseling met de gewestelijke diensten te bespoedigen en te faciliteren, zodat de nodige stappen snel genoeg kunnen worden gezet.

Daarnaast is Vlaanderen dankzij de zesde staatshervorming – het kan niet genoeg herhaald worden – voortaan bevoegd voor het integrale handelsvestigingsbeleid en dus ook de toegangs- en vestigingsvoorwaarden voor een bepaald beroep. Mogelijk zou Vlaanderen in dat kader een aantal voorwaarden kunnen opleggen om ondernemers ertoe te brengen dat ze voldoende geïnformeerd en opgeleid zijn om effectief een zaak op te starten.

Zonder de drempel voor startende ondernemers te hoog te leggen, is een stevige basis bedrijfsbeheer noodzakelijk om de kansen op slagen te maximaliseren. UNIZO suggereert op dat vlak om werk te maken van een modernere invulling van de cursussen bedrijfsbeheer.

Minister, hoe kunt u ervoor zorgen dat er meer garanties op slagen zijn bij startende ondernemers? Hoe kunt u de oorzaken van falen, die ik daarnet heb opgenoemd, aanpakken? Werden er ondertussen al concrete stappen gezet naar meer samenwerking tussen het federale en het gewestelijke niveau met betrekking tot gegevensuitwisseling? Hoe ziet u dat in de toekomst? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat door meer permanente vorming en opleiding bij ondernemers en kandidaat-ondernemers, de kennis bij die mensen omhoog gaat en we op die manier het aantal faillissementen kunnen doen zakken? Welke rol kan SYNTRA daar bijvoorbeeld in spelen?

Wat kan en zal ondernomen worden in het kader van de nieuwe bevoegdheden rond de vestigingsvoorwaarden, om zo te voorkomen dat men zich zonder voldoende voorkennis in een ondernemingsavontuur stort?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Ik wil de heer Bothuyne bedanken voor zijn vraag. Ik had een gelijkaardige vraag ingediend, maar men heeft mij naar deze vergadering verwezen. Dat lijkt mij ook beter, want dan kunnen we ineens een compleet antwoord krijgen van de minister.

Ik zit hier, net als minister Muyters, sinds 2009, en we hebben het aantal faillissementen alleen maar zien toenemen, terwijl het aantal starters afnam en verschillende grote multinationals wegtrokken. Gelukkig zijn we die tendens nu een beetje aan het breken, toch wat het aantal faillissementen betreft.

Uit de cijfers die Graydon begin dit jaar publiceerde, blijkt dat in 2014 een halt is toegeroepen aan die jaarlijkse stijging, maar toch moesten in 2014 meer dan 5699 ondernemers in Vlaanderen de boeken neerleggen. Dat zijn er zo'n 460 minder dan in 2013. Dat is een voorzichtig positieve tendens, en dat mag ook gezegd worden. Het is belangrijk voor het ondernemersklimaat dat we dat ook benadrukken. Toch is het aantal faillissementen nog veel te hoog, in vergelijking met de jaren voor de crisis.

Het feit dat het aantal faillissementen tot vorig jaar is blijven toenemen, maakt ook dat we meer en meer gefailleerde ondernemers hebben in Vlaanderen. Faillissementen genereren niet alleen een maatschappelijke kost, en wegen niet alleen op de gehele samenleving, maar er is ook een heel netwerk van benadeelden bij betrokken, in de eerste plaats de gefailleerde zelf en zijn directe omgeving. De combinatie van schulden en werkloosheid leidt niet zelden tot persoonlijke drama's, waarbij de gefailleerde boven op een financiële kater ook een emotioneel trauma moet verwerken.

Achter dat sombere verhaal kan echter ook dikwijls een enorme opportuniteit schuilgaan. En het is vooral daarom dat ik hier vandaag mijn vraag wens te stellen. In de perceptie denken wij in Vlaanderen nog altijd dat een gefailleerde gelijk is aan een fraudeur. Verschillende onderzoeken laten zien dat dat niet het geval is. Als we kijken naar de Europese en de Belgische gemiddelden, is er maar bij 7 procent van de gefailleerden sprake van fraude, kwade trouw en dergelijke meer. Het overgrote deel heeft het falen van het ondernemerschap dus niet zelf in de hand gewerkt.

Daarom moeten wij kijken naar wat we kunnen doen aan het stigma dat nu met falen samengaat in Vlaanderen. Dat stigma kan weggewerkt worden met heel veel sensibiliseringscampagnes, waarbij de beleidsmakers blijven herhalen dat het maar bij 7 procent kwaadwillig of frauduleus is. Zo kunnen we een herkansing mogelijk maken voor gefailleerden.

Als we kijken naar voorbeelden in het buitenland, bijvoorbeeld in de VS, de grote namen die we vandaag een succes kunnen noemen, zijn die niet alleen jong begonnen, maar zijn verschillende onder hen ook opnieuw moeten beginnen na een faillissement. Dat is een doelgroep en een opportuniteit die we in Vlaanderen nog te veel laten liggen. Dat er echter nauwelijks mensen zijn die heropstarten, heeft te maken met een gebrek aan een echt tweedekansbeleid voor ondernemers en het wegwerken van die stigmatiserende attitudes.

Ik heb in uw beleidsnota en het regeerakkoord gezocht naar de term 'tweede kans', maar heb die niet gevonden. Dat is op zich niet erg, want ik heb wel een kapstok gevonden, namelijk: "armoede bij zelfstandige ondernemers tegengaan

en zorgen voor de opvang en begeleiding van gefailleerden". Ik hoop wel dat er met 'begeleiding' niet alleen begeleiding tot aan het afwerken van het faillissement als such wordt bedoeld, maar ook begeleiding naar een heropstart. Ik zie dus een opportuniteit, ook in uw nota, om daaraan te werken. Er zijn dus wel een aantal kapstokken om eraan te beginnen, maar op Vlaams niveau zie ik vandaag geen omvattende visie of concrete maatregelen die in die richting gaan.

Minister, wat kunnen we doen met bedrijven in moeilijkheden? Ten eerste moeten we preventief, dus bij de opstart, bekijken wat we kunnen doen om de ondernemer sterk te laten starten. In het geval dat er problemen of moeilijkheden zijn, moeten we die zo snel mogelijk detecteren en mensen helpen bij een doorstart. En als het dan echt niet lukt en men het faillissement aanvraagt, moet de gefailleerde tijdens die procedure ernstig begeleid worden, het dossier snel afgehandeld worden en uiteindelijk een nieuwe opstart mogelijk gemaakt worden. Daarvoor zijn wel een aantal erkenningen nodig.

Erkent u het belang van een systeem van vroegtijdige detectie van ondernemers in moeilijkheden? De heer Bothuyne verwees er al naar dat hier verschillende bevoegdheidsniveaus meespelen. Daarom denk ik dat het feit dat de meerderheid in Vlaanderen en op federaal niveau dezelfde is, een opportuniteit is voor de verschillende overheden om ernstig samen te zitten en te bekijken hoe men aan zo'n detectiesysteem kan werken. De heer Bothuyne had het al over informatie-uitwisseling. Loutere informatie-uitwisseling heeft natuurlijk geen zin. Dat moet na detectie ook aanleiding geven tot een begeleiding. Bent u van plan om daartoe samen te zitten met de federale ministers?

Dan is er het punt van de doorstart via preventief bedrijfsbeleid. Kris Peeters had dat beleid opgestart. Wat is de stand van zaken daar? Wordt dat voortgezet? Zult u dat nog aanvullen, of gaat u het beëindigen? Op dit moment heb ik daar geen zicht op. Een preventief bedrijfsbeleid, dat in een volledige begeleiding voorziet en waarin u de detectie en toeleiding van bedrijven in moeilijkheden zou opnemen, zou een cruciale rol kunnen spelen.

Erkent u ook dat de stigmatisering van falen een probleem is in Vlaanderen? Of ben ik de enige die denkt dat daar een stigma aan hangt? Bent u het ermee eens dat dat bijkomende inspanningen zal vergen, teneinde een attitudeverandering in de samenleving te realiseren?

Die attitudeverandering in de samenleving realiseren, moet niet alleen om een positieve kijk te hebben of medelijden te hebben met de ondernemer maar om de ondernemer af te houden van het faillissement om er opnieuw tegen aan te kunnen gaan. Welke maatregelen kunt u nemen om een kwaliteitsvolle opvang en begeleiding van gefailleerden te garanderen doorheen het hele proces dat zij doormaken, namelijk detectie, start van moeilijkheden, hopelijk beëindiging van moeilijkheden buiten faillissement, of faillissement?

Voorzitter, ik heb nog twee vraagjes omdat ik een volwaardige vraag had ingediend die geweigerd werd. Minister, welke maatregelen wilt u nemen om de faillissementsprocedure zo snel mogelijk af te handelen? Dat is een van de grootste problemen die we vandaag hebben. Het is een proces dat zich op Vlaams en op federaal niveau afspeelt. De Europese Commissie zegt dat de doelgroep van gefailleerden die een tweede kans krijgen, een grote opportuniteit is die wij laten liggen. Normaal vraagt de Europese Commissie om een faillissement binnen een jaar af te handelen. Hoe gaan we dat aanpakken?

Minister, een doorgedreven tweedekansbeleid voor gefailleerden is heel belangrijk. Dat vergt concrete maatregelen. Een ondernemer die verschoond is verklaard, dat klinkt allemaal goed. Wetenschappelijke studies tonen aan dat een herstarter na een faillissement veel meer succes heeft. Om aspirant-herstarters

alle mogelijke kansen te geven om op zoek te gaan naar een nieuwe financiering voor hun project – want daar draait het veelal om – moet er worden gekeken naar de toegang tot krediet van herstarters die een faillissement hebben ondergaan. Kunt u een opsomming geven van de hindernissen die er volgens u zijn? Welke begeleiding kunt u geven aan die ondernemers? Welke instrumenten acht u nodig om een herstart te kunnen promoten?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik wil graag een aantal zaken weer op hun pootjes plaatsen. Ik schrok van de cijfers die de heer Bothuyne aanhaalt in zijn vraag. Het komt erop neer dat driekwart van de falingen veroorzaakt wordt door een gebrek aan kennis van ondernemen. Dat wordt bevestigd in een enquête van NSZ in Het Nieuwsblad. Ik ben zelf eens op zoek gegaan. Ik heb op de website van NSZ gevonden dat we in Vlaanderen ongeveer 900 curatoren hebben. Daarvan heeft men 246 curatoren ondervraagd. 57 procent van de curatoren zegt dat ze ondervinden dat faillissementen meestal al terug te vinden zijn van voor de start door onvoldoende kennis, onvoldoende startkapitaal enzovoort. Van die 57 procent van de curatoren zegt 72 procent – dat is dus 41 procent van de curatoren – dat het gaat over een gebrek aan kennis over ondernemen, en 12 procent spreekt over een gebrek aan startkapitaal. Dat is natuurlijk iets totaal anders dan de 72 procent die spreekt van een totaal gebrek aan kennis van ondernemen.

Ik was deze week op een receptie van rechters in handelszaken. Het is altijd eens goed om dat aan hun buikgevoel af te tasten. Klopt dat of klopt dat niet? Ongeveer 40 procent van de faillissementen heeft te maken met het feit dat vooral starters onvoldoende voorbereid zijn. Men zegt ook dat de helft daarvan eigenlijk malafide is. Mijn excuses aan mevrouw Turan, maar 25 tot 30 procent van de faillissementen in Vlaanderen zijn malafide.

Ik zal u straks uitleggen hoe dat onder andere komt. Dat zijn bedrijven die opstarten, de btw niet betalen, de bedrijfsvoorheffing niet betalen, de RSZ niet betalen, stoppen, weer herbeginnen, enzovoort. Dat is vooral in de horeca en in de bouw terug te vinden.

47 procent van de curatoren zegt dat het al fout gaat van bij de start. 43 procent van de curatoren zegt dat bij de ontwikkeling van de onderneming fouten kunnen gebeuren zoals te laat bijsturen, veelal het hoofd in het zand steken, struisvogelpolitiek, slechte betalers enzovoort. Dan kan je discussiëren over de mogelijke remedies.

Er staat ook in de opmerking dat het Beroepsinstituut van Erkende Boekhouders en Fiscalisten (BIBF) zegt dat men de boekhouders en de fiscalisten zou moeten verplichten om de bedrijven te alarmeren en het zelfs te melden aan de rechtbank, maar dat ze dat niet kunnen doen omdat er beroepshalve een zwijgplicht is. Wel, dat is niet correct. Artikel 458 van het Strafwetboek, in verband met het beroepsgeheim, is hier niet van toepassing. Met andere woorden, de fiscalisten en boekhouders kunnen dat perfect melden aan de rechtbank, maar ze zijn dat niet verplicht.

Als we dan kijken naar het soort van maatregelen, hoorde ik daarnet iets fluisteren van de zevende staatshervorming. Voor mij niet gelaten, want een pak maatregelen zit wel federaal. Wat zit er in Vlaanderen? Kunnen we iets doen met het Comité voor Preventief Bedrijfsbeleid en in de opleiding voor bedrijfsbeheer? Als we spreken over een verplichte volstorting van kapitaal, over werk maken van betalingsbevel, over fraude van vestigingsplaats, wat heel veel voorkomt, over samenwerking met de parketten en de rechtbanken, wat curatoren en rechters al heel lang vragen, over het stroomlijnen van de rechtbanken van

handelsonderzoek omdat die momenteel vrijblijvend en niet verplicht zijn, als men spreekt over artikel 8 en 12, wat zou kunnen zorgen voor een betere uitwisseling van gegevens, over de wet Continuïteit Ondernemingen die nog moet worden verbeterd omdat hier vaak ook gezonde bedrijven het slachtoffer van zijn, als men spreekt over een verplichte neerlegging van de jaarrekening om sneller te kunnen ingrijpen, als men ook bijvoorbeeld spreekt over de rol van ondernemingsbemiddelaars versterken en uitbreiden, dan zijn dat vandaag allemaal bevoegdheden van de federale minister van Justitie. Wat kan Vlaanderen dan doen? Ik denk, tenzij de minister me tegenspreekt, dat we iets kunnen doen in bedrijfsbeheer en -opleiding, en waarschijnlijk iets rond preventief bedrijfsbeleid.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik heb zelf ook nog een toevoeging. Aan de ene kant proberen we meer mensen toe te leiden tot het ondernemerschap. Het staat ook in de beleidsnota zeer uitvoerig beschreven. 'Iedereen ondernemer' zou een beetje het motto moeten zijn, wat ik volledig onderschrijf. Anderzijds zijn er de falingen en het aantal stopzettingen. We moeten toch de alarmberichten van NSZ ietwat nuanceren. Ze hebben vorig jaar een recordaantal stopzettingen vastgesteld, maar daarbij zitten ook de stopzettingen ingevolge de liquidatiebonus. Dat is niet per se een economisch faillissement, dat is louter een financiële ontbinding om fiscale redenen.

Als ik de heer Bothuyne bezig hoor, denk ik dat het in zijn scenario wel heel erg moeilijk zal worden om nog ondernemers te vinden die bereid zijn om erin te stappen. Het kan zeker niet de bedoeling zijn om een batterij aan extra hindernissen op te werpen om de toegang tot het ondernemerschap af te blokken, lijkt mij. We moeten er uiteraard wel voor zorgen dat mensen die ondernemerswil tentoonspreiden en willen beginnen, dat gefundeerd doen, dat ze beslagen op het ijs komen.

Minister, hoe ziet u het evenwicht tussen enerzijds voorzorgsmaatregelen, mensen gedegen naar het ondernemerschap toeleiden, en anderzijds het ondernemerschap voldoende open en toegankelijk houden? Denkt u aan informatie, aan bijkomende opleidingen? Is de piste van de heer Gryffroy rond het diploma bedrijfsbeheer iets? Hoe kijkt u naar deze problematiek en hoe wilt u eraan tegemoetkomen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, zoals vaak, geven de aansluiters al een deel van het antwoord, wat ik dan ook niet zal herhalen.

Ik ben het voor een groot stuk eens met wat de heer Schiltz naar voren brengt. Iemand die start, neemt natuurlijk een risico. De kern van ondernemerschap is dat je op een of andere manier een risico neemt, dat je je dromen wilt omzetten in daden, en dat houdt risico in. Veel verplichtingen opleggen om dromen te durven omzetten in daden, is volgens mij contraproductief. Kansen geven aan iemand die er ook van overtuigd is dat hij begeleiding nodig heeft en dergelijke meer, is wel nodig. Dat doen we ook.

Om een hogere garantie op slagen te krijgen, wil ik zeker ook binnen de nieuw verworven bevoegdheden de toegang tot het beroep moderniseren. Bij een aantal beroepen is dat wel nodig. Ik wil dat samen doen met de sociale partners. We kunnen het ook kwaliteitsvoller maken.

Aan de andere kant moeten we zien naar de kmo-portefeuille. Daar zijn mogelijkheden. We verplichten een bedrijf niets, maar een bedrijf dat wil, kan kosten van opleidingen delen. Met de kmo-portefeuille nemen wij daar een stuk van. Ook professioneel advies kan voor een deel door ons worden betaald. Nog

iets anders: bij een startersbegeleiding, die je ook kunt krijgen, wordt met de betrokkenen geanalyseerd en bekeken hoe men tot een break-even kan komen. Er zijn nog andere initiatieven die door ons worden gesteund, zoals het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO), waarbij starters effectief bij het mogelijk realiseren van ideeën worden begeleid om die om te zetten in een businessplan. Ze krijgen ook een coach vanuit het bedrijfsleven. Dat zijn interessante zaken om die hogere garantie te krijgen. Ten aanzien van financiering hebben we instrumenten zoals het Participatiefonds, de Winwinlening en de Generieke Waarborgregeling.

Er zijn in deze en in de vorige legislatuur geen concrete stappen gezet in een samenwerking van het federale en het gewestelijke niveau over de gegevensuitwisseling. Men zegt me dat het in de praktijk gemakkelijk is om samen met de onderneming in moeilijkheden deze gegevens te gaan inkijken. Wel heb ik de vraag gesteld aan het Agentschap Ondernemen (AO) om te bekijken of een rechtstreekse gegevensuitwisseling een meerwaarde zou kunnen betekenen in de faillissementspreventie, waar collega Turan het over heeft.

Ik zit op dezelfde lijn als mijn voorganger Kris Peeters in verband met het Comité voor Preventief Bedrijfsbeleid. Wat mij betreft, heeft dat nooit gewerkt. Gaan wij als overheid zeggen aan een bedrijf: we denken dat u in moeilijkheden bent, wilt u nu eens dit of dat doen? Dan een hele hoop maatregelen gaan nemen, is geen goede zaak. Ik ben het eens met collega Turan dat als er hindernissen zijn om een doorstart te doen vanuit bedrijven, we dat moeten weten. Ik heb gevraagd aan AO om hindernissen in kaart te brengen voor herstarten en doorstarten. Ik wist niet dat u een vraag had, het was al doorgegeven, voor alle duidelijkheid.

Naast de kmo-portefeuille hebben we ook de opleiding van ondernemers, maar dat kent u heel goed. Als ik kijk naar het beleidsdomein Werk en de samenwerking met de sectoren, alsook naar het aanbod van SYNTRA Vlaanderen en het aanbod van de VDAB rond startende ondernemers en rond opleiding naar ondernemerschap, denk ik dat we proberen op een flexibele, innovatieve en wendbare manier een opleidingsaanbod doen. Bij SYNTRA is er zelfs een hele cursus afstandsleren daaromtrent.

Om het dan toch nog even te hebben over de invulling van de nieuwe bevoegdheid in verband met de toegang tot het beroep, is mijn uitdrukkelijke vraag dat het Agentschap Ondernemen in overleg met de stakeholders bekijkt hoe we dat geheel kunnen moderniseren. We kunnen wel zeggen dat er nood is aan modernisering.

Mevrouw Turan, ik heb nog enkele extra reacties. Natuurlijk ben ik het met u 100 procent eens dat een faillissement heel vaak absoluut niets te maken heeft met fraude en dat een faillissement inherent kan zijn aan ondernemen. Falen is een onderdeel van ondernemerschap. Iets proberen betekent ook dat falen moet kunnen. Ik ben het met u eens dat als we naar grote voorbeelden in het buitenland kijken we zien dat het daar een meer gangbare zaak is. Ik geef een voorbeeld: toen Walt Disney in 1934 'Sneeuwwitje' maakte, was hij al drie keer failliet geweest. Dat is maar een van de voorbeelden om duidelijk te maken dat een mentaliteitsverandering niet slecht zou zijn. Daarin meewerken, gebeurt volgens mij al uitermate. Collega Gryffroy heeft al gezegd dat het merendeel van de wetgeving waar u het over had, federaal is.

Ik denk dat we niet moeten overdrijven. Ik heb vrij recent een gesprek gevoerd met Karel Van Eetvelt. Ze organiseren daarrond een hele actie, waarbij de mensen die slagen nadat ze eerst hadden gefaald, sterk in de kijker worden gezet en zo een voorbeeldrol kunnen opnemen. Ik denk dat de

werkgeversorganisaties daarin een mooie rol vervullen en die ook verder kunnen vervullen.

Ik denk dat ik zo goed als alle vragen heb beantwoord.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. U presenteert een aantal pistes waarop u in de toekomst zult voortwerken.

Collega's, het is uiteraard helemaal niet mijn bedoeling om het ondernemerschap af te blokken of drempels te verhogen. Ik denk dat ik dat ook duidelijk in mijn vraagstelling heb gezegd. Alleen is de kwaliteit van het ondernemerschap eigenlijk bijna even belangrijk als de kwantiteit van het aantal startende ondernemers dat we jaar na jaar kunnen vaststellen. De overheid speelt inderdaad een belangrijke rol in de kwaliteit van het ondersteunen van het ondernemerschap.

Welke enquête de juiste cijfers naar voren heeft gebracht, die van het NSZ of die van de receptie waarop de heer Gryffroy aanwezig was, weet ik niet. Alleszins zijn de oorzaken grosso modo wel duidelijk wanneer er zich problemen voordoen nadat de ondernemers gestart zijn.

In die zin is het belangrijk en goed dat u werk wilt maken van de modernisering van die toegang tot het beroep en dat ook een stuk kwalitatiever wilt invullen. Minister, gaat dat dan over alle beroepen die op dit moment op deze manier geregeld zijn? Kunt u daar ook enige timing op kleven? Hetzelfde geldt voor het in kaart brengen van de hindernissen. U hebt het in opdracht gegeven aan het Agentschap Ondernemen. Ik ga ervan uit dat er daarvan in de loop van het jaar resultaat zal zijn? *(Minister Philippe Muyters knikt instemmend)*

Ik wil nog twee belangrijke elementen aanhalen. We ondersteunen ondernemerschap door het voorzien in kapitaal via de Winwinlening, het Participatiefonds. Dat Participatiefonds houdt meteen ook een begeleiding in van de betrokken ondernemer. Misschien moeten we onderzoeken of er op dat vlak mogelijkheden zijn met de Winwinlening? De Winwinlening houdt geen begeleiding in. Het Participatiefonds wordt ingekanteld bij het PMV, die de Winwinlening geeft. Misschien zijn er opportuniteiten of synergieën te vinden om de begeleiding van ondernemers die hun kapitaal vergaren via de Vlaamse overheid, vorm te geven?

Ik denk dat we het erover eens zijn dat SYNTRA goed werk levert op het terrein, op het vlak van opleiding, vorming van ondernemers en startende ondernemers. Ik wil erop wijzen dat er financieel een aantal drempels zijn waarvoor de vzw SYNTRA zich nu geplaatst ziet. U weet dat de groei niet meer wordt gefinancierd en dat een aantal zaken werden afgeblokt. Dat kan ertoe leiden dat voor een aantal beroepen, een aantal richtingen, het aantal opleidingen wordt afgebouwd uit financiële noodzaak. Daarvoor moeten we oog hebben. Minister, ik wil u vragen dat zeker in de gaten te houden.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp·a): Minister, ik ga akkoord met de antwoorden die u hebt gegeven, maar ik heb op heel wat van mijn vragen geen antwoord gekregen. Zo bent u bijvoorbeeld niet ingegaan op mijn vraag over concrete maatregelen en instrumenten. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Ik heb u gevraagd naar concrete maatregelen om de faillissementsprocedure zo snel mogelijk af te handelen. Het probleem in dit land is dat het federaal niveau verwijst naar het Vlaamse niveau en omgekeerd. Ik denk dat deze meerderheid

geen excuus heeft om niet eens samen te zitten, om een gezamenlijk plan van aanpak op te stellen en dan te zeggen welke onderdelen er door het federaal niveau en welke door het Vlaamse niveau zullen worden uitgevoerd.

U zegt dat het Comité Preventief Bedrijfsbeleid niet heeft gewerkt omdat er geen toeleiding, detectie of sensibilisering was. Ik denk dat we daarin zeer kritisch mogen zijn.

Je kunt dat vergelijken met een project dat we hadden opgestart in verband met jeugdwerkloosheid. Omdat de toeleiding er niet was, lukte dat niet. Ik ben vergeten hoe het heette, maar we hebben het er over gehad tijdens de vorige legislatuur. Dat kan gebeuren, maar ik denk dat je met zo veel faillissementen niet kunt blijven zeggen: dit is federaal, dat is Vlaams. Bekijk het als één geheel, beslis hoe het er moet uitzien en verdeel dan de taken.

Ik geloof ook in de sensibilisering van de ondernemers. Ik geloof in onze ondernemers. Ik geloof in onze Vlaamse kmo's, die in Vlaanderen worden opgestart. Want bij de multinationals die komen en gaan, moeten we het niet zoeken. Ik geloof niet dat 30 procent van de gefailleerden frauduleus zijn. U gelooft dat ook niet, minister. Dat hebt u mij juist bevestigd.

Als we naar de cijfers kijken, gaat het gemiddeld, ook Europees, maar over 10 procent. Ik vind het positief dat u hebt onderzocht welke hindernissen er zijn. Ik denk dat we bij de organisatie van 'toegang tot het beroep' van de gelegenheid gebruik moeten maken om de ondernemers sterker te laten stappen en hun meteen mee te geven waar ze moeten zijn als er problemen zijn. Dan moet de overheid niet zeggen: jij moet dit doen en jij dat. De ondernemers weten dan bij wie ze welke hulp moeten vragen.

Ik vind het niet kunnen dat de zesde en zevende staatshervormingen hier worden genoemd en dat er wordt verwezen naar een federale meerderheid. Zo geraken we geen stap verder.

Ik geloof in onze ondernemers. Ik zie dat geloof hier vandaag niet bij de meerderheid. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Bothuyne, u verwijst naar Dyzo: 'het anker voor de zelfstandige in moeilijkheden'. U weet welke initiatieven ikzelf en ook u hebben genomen voor bedrijven in moeilijkheden. Voor alle duidelijkheid: deze meerderheid heeft de middelen voor Dyzo verminderd.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ai, ai, ai. Mevrouw Turan, u gooit alles op één hoop. *(Opmerkingen van mevrouw Güler Turan)*

We kunnen discussie voeren over cijfers en hoe we die moeten lezen. Mevrouw Turan, ik stel voor dat u eens meegaat met een rechter in handelszaken. Dan zult u zien dat ze bij een op de drie tot een op de vier dossiers ergens toekomen op een locatie waar er louter nog één tafel en één stoel staan. Dat komt onder andere doordat er bijvoorbeeld fraude van vestigingsplaatsen is. Er is momenteel veel te weinig samenwerking tussen parketten en rechtbanken. En sorry, dan moet u inderdaad de lift nemen tot verdieping 0, de straat oversteken, de Kamer binnengaan en uw vraag stellen aan de bevoegde minister.

Die zesde staatshervorming is wat hij is. Die is inderdaad onvoldoende, maar de punten die u opsomt, zijn vooral federale punten, zaken die moeten worden opgelost op het federale niveau. Het zijn punten die al decennialang aanslepen omdat ze niet worden beslist, ondanks de artikelen 8 en 12.

Wat kan Vlaanderen doen? Ik denk dat minister Muylers daar zeer goed op heeft geantwoord. We kunnen spreken over imago en opleiding bedrijfsbeheer.

Alle rechters in handelszaken of de beroepsrechters en curatoren zeggen hetzelfde: we hebben niet de goede middelen om faillissementen op voorhand te detecteren. Zo organiseert elk gerechtelijk arrondissement de handelonderzoeken op zijn eigen manier. Maar sorry, dat moet u niet in dit gebouw aankaarten, maar in het ander gebouw. U gooit alles op één hoop, en dat is niet correct.

Wat wij kunnen doen, is wat minister Muylers heeft gezegd. Ik zal het voorbeeld van de kmo-portefeuille aanhalen. Een kmo die denkt dat ze op een bepaald moment in de problemen zal komen, kan zich perfect laten bijstaan door bepaalde diensten. Zo kan ze een aantal dingen nagaan. Ben ik nog goed bezig? Ben ik goed bezig met de goede klanten? Is mijn product nog goed? Wat doe ik met betalingstermijnen? Moet ik mij juridisch laten omvormen? Wat moet ik doen met slechte betalrs? Die mensen kunnen heel wat doen.

Vaak hoor ik van mensen dat ze in een ketting zijn terechtgekomen van slechte betalrs, waardoor kleinere bedrijven en kmo's inderdaad maar een stuk krijgen van hun totale schuld. Sorry, maar dat wordt hier niet beslist. Wat ik ook vaak hoor, is dat men te laat heeft gereageerd op marktgewijzigde omstandigheden of financiële problemen. Daarvoor kun je je laten bijstaan. Dat is inderdaad Vlaams, dat is inderdaad kmo-portefeuille, dat is inderdaad bedrijfsbeheer. Daarop heeft de minister geantwoord.

Gooi niet alles op één hoopje, maar maak duidelijk de splitsing tussen het Vlaamse en het federale niveau.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: De visies verschillen een beetje.

Uiteraard zijn wij wel voor ondernemers. Ik vind het heel straf dat u zegt dat u voor ondernemers bent, maar wij niet. Daar leek het toch op, maar misschien hebt u het niet zo bedoeld.

Wij willen de drempels verlagen zodat zo veel mogelijk ondernemers de stap zetten naar ondernemen. Maar de stap naar ondernemen zetten, betekent ook dat je daarin als individu zelf een verantwoordelijkheid neemt en dat de overheid niet constant moet komen zeggen wat je wel of niet moet doen, of je goed of slecht bezig bent. Wij bieden iets aan. Dat is een andere filosofie.

Ik denk dat ik wel op al uw vragen heb geantwoord. Wat de concrete maatregelen betreft, heb ik gezegd dat ik de drempels die er zijn om door te starten en dergelijke, wel in kaart zal brengen en daarrond stappen zal zetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de sluiting van productiebedrijven in de Kempen – 801 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, de aanleiding van mijn vraag om uitleg is de aankondiging van McCain Foods Belgium op 16 januari 2015 om de vestiging in Grobbendonk, in de Kempen, grotendeels te sluiten als gevolg van een

rationalisatie. Daarbij zullen ze de beslissing nemen om de productie te centraliseren in Henegouwen, dus wel in ons eigen land.

Het potentieel gevolg daarvan is dat iets meer dan 120 werknemers hun job riskeren te verliezen. We betuigen natuurlijk in de eerste plaats onze steun – en ik neem aan dat voor iedereen hier geldt – aan de getroffen werknemers.

Ik weet, en u ongetwijfeld ook, dat de wet met betrekking tot de procedure-Renault momenteel nog loopt. We moeten die alle kansen geven, zoals we alle kansen moeten geven aan eventuele alternatieven.

Minister, de laatste jaren hebben we in onze streek, de Kempen, al verschillende sluitingen gezien van voornamelijk industriële of productiebedrijven, zoals Philips, Heinz, Henrad. De Kempense economie wordt momenteel ook gekenmerkt door een groter aandeel dan het Vlaamse gemiddelde van industriële of productienijverheid. Als er daar wordt gesaneerd, worden wij dus harder getroffen. Acties dringen zich dan ook op.

Minister, zijn er bijzondere initiatieven die u zult nemen om de tewerkstelling in de industriële of productienijverheid in het algemeen en in de Kempen in het bijzonder te vrijwaren en ondersteunen?

Indien de procedure van de wet-Renault afgelopen is, bestaat het risico op collectief ontslag. Voorziet u in versterkende maatregelen die de VDAB kan nemen om de herscholing, begeleiding en toeleiding van de ontslagen werknemers te ondersteunen?

Het Dynamisch Actieplan Kempen (DYNAK) bevat een lijst van slimme investeringen ter ondersteuning van de transformatie van de Kempense economie. Dat plan is niet onbekend. De vorige Vlaamse Regering heeft toegezegd om daarvoor ondersteuning te bieden. Kunt u een stand van zaken geven van de effectieve acties die ondertussen door de Vlaamse Regering zijn genomen of op korte termijn zullen worden ondernomen? Is een bijzondere Vlaamse ondersteuning van een streekoverleg, in de vorm van een regionaal sociaal-economisch overlegcomité (RESOC) of anders, mogelijk voor deze getroffen streek, met name de Kempen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bertels, u weet dat loon- en energiekosten altijd al essentiële elementen voor de overlevingskansen van onze productienijverheden zijn geweest, niet alleen in de Kempen, maar overal. Het federale regeerakkoord bevat gelukkig afspraken op dat vlak. Ook het Vlaamse regeerakkoord bevat afspraken over onder andere de energiekosten. Ik verwijs naar de compensatie voor indirecte emissiekosten van grote energieverbruikers. Ik denk ook aan het doelgroepenbeleid, waarbij we met RSZ-kortingen de kostprijs voor bepaalde groepen proberen te verminderen voor werkgevers, wat ook een positief effect zal hebben voor de ondernemingen.

Het onder controle houden van de energie- en loonkosten van de ondernemingen is niet genoeg. Dat begrijp ik heel goed. Eergisteren was ik bij de uitreiking van de eerste vier Factory of the Future Awards. Elk bedrijf zal moeten inzetten op talent, innovatie en internationaliseren, als het wil overleven. In mijn beleidsnota Werk, Economie en Innovatie heb ik in verband daarmee uitgebreid elementen naar voren gebracht.

Er is een belangrijk punt voor de Kempen, namelijk dat daar de operationalisering van de federale maatregel voor 'ontwrichte zones' kan plaatsvinden. De Vlaamse

Regering heeft een ontwrichte zone afgebakend rond Philips Turnhout. Dat weet u wellicht. Dat kan toch een enorm voordeel zijn voor bedrijven of investeringen.

De VDAB zet een indrukwekkende reeks klassieke instrumenten in. Ik zal ze niet opsommen. Ik veronderstel dat u die kent. Ik denk aan de tewerkstellingscel, outplacement, de 'warme overdracht' en dergelijke.

De VDAB heeft specifiek voor de regio Kempen ook maatregelen genomen. Er is extra deelname aan jobbeurzen specifiek voor bedrijven in herstructurering, onder andere bij de dossiers van Philips en Heinz. De VDAB is hierbij vertegenwoordigd door de sociale interventiedienst, de accountmanagers en consulenten van de werkwinkels. Wanneer de werkgever voorziet in een zogenaamd 'voortraject', voor het outplacement, geeft de sociale interventiedienst van de VDAB zelfs nog voor de verbreking van de arbeidsovereenkomsten een collectieve infosessie over de toekomstige tewerkstellingscel. Dat is al verschillende keren gebeurd.

Bovendien wordt er ingezet op een intensieve samenwerking met sectorfondsen. Er worden dan infosessies en sectorale opleidingen georganiseerd. Een ander element is dat er tussentijdse infosessies worden gegeven in samenwerking met de vakbonden over wetgeving, tewerkstellingskansen en vooral opleidingen, waarbij verder gekeken wordt dan wat reeds behandeld werd tijdens het outplacement.

De VDAB tracht in de Kempen werkgevers aan te moedigen open te staan voor versterkende maatregelen qua opleiding. We zetten in deze regering daarbij heel sterk in op het werkplekleren. Uit de vergaderingen met de sociaal-economische raad van de regio (SERR) en het RESOC Kempen blijkt dat de mismatch op de Kempense arbeidsmarkt vaak kan worden opgelost als er voldoende opleiding is. Een gewone operator kan bijvoorbeeld met een bijscholing in aanmerking komen voor vacatures voor een technisch operator, ik noem maar wat. Dankzij werkplekleren kan de werkloze al worden ingeschakeld in het bedrijf. Dergelijke initiatieven zijn in het verleden succesvol gebleken, en zijn bijvoorbeeld ook voorgesteld voor de herstructureringen waarvan vandaag sprake is. Ook bij toekomstige herstructureringen zullen die extra instrumenten en samenwerkingen door de VDAB worden gerealiseerd.

DYNAK identificeert een aantal thema's en niches waarbinnen projecten naar voren worden geschoven met het oog op Europese cofinanciering, zoals Horizon 2020, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling. Een deel van de projecten zal ook een plaats vinden binnen de reguliere Vlaamse instrumenten. We staan in de opstartfase van de implementatie van die projecten.

Mijn aanvoelen is dat het streekoverleg vandaag goed functioneert. Men is er op korte tijd in geslaagd om een ambitieus plan voor de transformatie van de Kempense economie op te maken. Het lijkt me niet meteen noodzakelijk om dit overleg verder te versterken. Zij zijn echt goed bezig vandaag met de manier waarop zij werken, en ik zou het daarbij laten.

De heer Jan Bertels (sp.a): Dank u wel, minister. U verwijst naar het onder controle houden van de loon- en energiekosten. Ik moet er wel op wijzen dat deze firma verhuist binnen België, en dat de loonkost grotendeels gelijk blijft. Dat argument gaat niet volledig op.

Met betrekking tot de afgebakende ontwrichte zone, zoals u het noemt, rond Philips in het gebied Turnhout: daarvoor moet federale wetgeving worden aangepast. Daar wachten we, samen met u waarschijnlijk, al een tijd op. Het is nog niet gebeurd. Dat is op het Overlegcomité geweest, maar de procedure loopt nog. Ik wil vragen om daarover een goede communicatie te voeren, want nu

weten de werkgevers absoluut niet hoe ze daar eventueel aan moeten beginnen, als het erdoor komt, wat waarschijnlijk wel gebeurt.

U somt de extra activiteiten van de VDAB op. Ik meen te mogen begrijpen dat de extra inspanningen die in het verleden zijn gebeurd, nu opnieuw zullen gebeuren. Bepaalde inspanningen zijn intussen op een normaler niveau gekomen, en we hebben net nood aan extra's. Kunt u dat bevestigen?

De investeringsvoorstellen van DYNAK verkeren in een opstartfase, zegt u. De streek vraagt dat de Vlaamse Regering een versnelling hoger zou kunnen schakelen voor haar bevoegdheden, want bepaalde zaken blijven maar in de pijlpijn zitten en worden niet echt concreet. Ik denk aan geothermie of de nucleaire sector.

RESOC loopt goed, zegt u, minister. Ja, dat liep goed, dat is juist. Maar naar aanleiding van de aangekondigde hervormingen en de verminderde financiering loopt het nu wat minder. Op dat overleg in de Kempen is nu ook de discussie bezig over hoe RESOC nog kan lopen. Daar is wat verduidelijking nodig.

Minister, u bent er niet op ingegaan, wat ik kan begrijpen, maar ik hoor toch graag uw mening: indien er een collectief ontslag komt, en dat is een reëel risico, de procedure loopt nu nog, welke houding zult u dan aannemen?

Minister Philippe Muyters: Die laatste vraag begrijp ik niet goed. Ik vind elk collectief ontslag een spijtige zaak, dat is mijn houding. Ik zal uiteraard eerst het sociaal overleg afwachten, zoals de wetgeving bepaalt. Maar als het kan, zullen we al infosessies houden.

Ik zal over de ontwrichte zones communiceren zodra de federale timing duidelijk is, want de wetgeving moet worden gewijzigd. Het is effectief zo dat er al heel wat gesprekken zijn geweest tussen ons en de federale overheid, ook over de samenwerkingsovereenkomst.

Ik kan bevestigen dat we wat de VDAB in het verleden heeft gedaan en wat succesvol is gebleken, opnieuw zullen doen. Dat heb ik uitdrukkelijk gezegd. Voor geothermie is er een werkgroep op het niveau van de Vlaamse Regering, om dat verder uit te werken. De projecten zijn goed bekend. Het grootste bedrijf Janssen Pharmaceutica is al langs geweest. We weten dat de vraag er is om dat breder te doen.

De heer Jan Bertels (sp-a): Minister, dat laatste zie ik inderdaad het liefst breder dan enkel Janssen Pharmaceutica. Het is een grote werkgever, die u moet ondersteunen, maar er zijn ook andere spelers op de markt, waarnaar u impliciet verwijst. Ik ben blij dat de VDAB de extra activiteiten zal onderhouden. Dat hebben we nodig in onze streek. Zoals er met speciale aandacht wordt gekeken naar Limburg, verdient ook de Kempen voor de productie- en industriële nijverheid bijkomende aandacht en steun van de Vlaamse Regering. Of dat loopt via het comité voor preventief bedrijfsbeleid of niet, dat blijktbaar beter kan werken, maakt niet uit. Alle pistes die mogelijk zijn voor steun, hebben we nodig. Als er een collectief ontslag is, wordt er aan u een advies gevraagd voor de procedure voor het oude brugpensioen. Daar ging die vraag over, dat weet u ook.

Minister Philippe Muyters: Als het aan de wettelijke voorwaarden voldoet, zal ik dat tekenen. Over het brugpensioen geeft de Vlaamse overheid geen advies, wel over de outplacementregeling. Als dat dus aan de wettelijke voorwaarden voldoet, geef ik een positief advies.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toegang tot ondernemerschap – 879 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Minister, wat kleine handelaars en restaurateurs al dan niet mogen bereiden en verkopen, is voorlopig nog altijd geregeld in het koninklijk besluit van 13 juni 1984 tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van de beroepswerkzaamheid van restaurateur of van traiteur-banketaannemer in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen. Dat heb ik moeten opzoeken. Ik hoop dat, als wij het straks in Vlaanderen moeten doen, we er eenvoudigere bewoordingen voor kunnen gebruiken.

Voor ons lijkt het om iets kleins te gaan, maar voor de mensen in de sector speelt het een belangrijke rol. Een van de voorwaarden in dit besluit bepaalt dat kleine handelaars en restaurateurs geen frieten of aardappelen mogen verkopen, om concurrentie te vermijden met frituren of bistro's. Omgekeerd bestaat er geen wetgeving die frituren en bistro's verbiedt om de bereidingen van de restaurateurs te verkopen. Ze zien dan ook dikwijls dat frituren ook broodjes en lichte maaltijden verkopen.

Het is een onbedoelde scheef trekking in de wetgeving, volgens vele betrokkenen. In de sector leeft dat. Doordat enkel de restaurateurs beperkingen opgelegd krijgen, wordt hun concurrentiepositie onder druk gezet.

Na de zesde staatshervorming is deze regeling overgeheveld naar de gewesten. In de beleidsnota wordt uitdrukkelijk opgenomen: "In overleg met de stakeholders werken we aan een goed doordachte invulling van de nieuwe Vlaamse bevoegdheid 'toegang tot het beroep'. Hierbij zullen we initiatieven nemen ter actualisering en versterking van het startend ondernemerschap in Vlaanderen. We implementeren de examencommissie met het Agentschap Ondernemen en Innovatie als coördinator." Dat hebben we daarjuist ook gehoord bij de bespreking van een opstart na een faillissement.

Minister, kunt u een stand van zaken geven over de invulling van deze nieuwe bevoegdheid? Met welke stakeholders wordt er nu onderhandeld? Hoever staat u met de implementatie van de examencommissie met het Agentschap Ondernemen en Innovatie als coördinator? Bent u van mening dat er in bovenvermeld voorbeeld sprake is van een onevenwicht? Gaat u daar iets aan doen?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik vind de vraagstelling van mevrouw Turan nogal eigenaardig. Het is niet zo dat in het genoemde KB van 13 juni 1984 wordt vermeld wat bepaalde mensen nu wel of niet mogen verkopen in hun restaurant. Wat wel juist is, is dat dat KB een gevolg is van een wet van 15 december 1970, waarin de toegang tot het beroep uitdrukkelijk wordt omschreven. Die toegang tot het beroep is heel wat ingewikkelder dan het verkopen van bepaalde producten in de zaak. Er wordt in het KB heel uitdrukkelijk geschreven welke voorwaarden men moet vervullen om aan beroepsbekwaamheid te voldoen.

Die toegang tot het beroep is veel ingewikkelder dan de vraag of een frituuruitbater broodjes mag verkopen en dergelijke. De toegang tot beroep omvat de ondernemersvaardigheden, de centrale examencommissie, de machtiging ambulante handel, de machtiging kermisactiviteiten, de vergunning beenhouwer-

spekslager, en markt- en kermisreglementen. Dat is een zeer uitgebreide bevoegdheid, met zeer uitgebreide reglementering, die niet zomaar tussen de soep en de patatten, of tussen het broodje en de friet, kan worden opgelost. We hebben alle begrip voor het feit dat dat op dit ogenblik nog niet volledig afgehandeld is.

Ik begrijp niet dat het ene hier aan het andere gekoppeld wordt. Ik begrijp wel dat een vraag wordt gesteld over het feit dat Vlaanderen nu de bevoegdheid heeft om de toegang tot het beroep te omschrijven. De vraag naar een stand van zaken op dat vlak kan ik alleen maar bijtreden, maar ik wou toch opmerken dat een en ander veel ingewikkelder is dan het door de vraagsteller omschreven wordt.

Minister, ik heb dus dezelfde vraag naar de stand van zaken, maar met alle begrip voor de situatie en voor de moeilijke reglementering die moet worden aangepast.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, ik kan vrij kort zijn. Het Agentschap Ondernemen heeft die bevoegdheid op 1 januari overgenomen. Het is inderdaad een heel complex geheel. Daarom zullen wij in 2015 overleg plegen met alle stakeholders en sectoren, om zo tot een goed doordachte invulling van die nieuwe Vlaamse bevoegdheid voor toegang tot het beroep te komen.

Het is zelfs zo ingewikkeld, dat ik niet durf te zeggen wie alle stakeholders zijn. Die worden nu ook in kaart gebracht. Daar zijn een aantal evidente bij, maar er zijn er ook van wie je je afvraagt of je ze wel of niet moet meenemen, of voor een deel meenemen. Dat wordt nu bekeken.

Ook de centrale examencommissie is overgedragen, en we hebben die direct geoperationaliseerd, binnen het huidige kader. Die is dus sinds begin januari operationeel.

Het is wat mij betreft niet de bedoeling om een beleid te maken op basis van specifieke cases. Ik wil de komende maanden de problematiek samen met de stakeholders en de sectoren uitspitten, om zo tot een gemoderniseerde en optimale aanpak te komen, die maakt dat we nog meer goede ondernemers hebben.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Minister, bedankt voor uw antwoord. Collega Lantmeeters, u zult aan mijn manier van vragenstellen wel gehoord hebben dat ik niet zozeer ongeduldig ben. Ik ben er absoluut van overtuigd dat we, door dat goed aan te pakken, meteen veel problemen in de toekomst kunnen vermijden, zowel als beleidsmakers als voor de ondernemers.

Ik heb het KB ook zelf bekeken. De voorwaarden van wat je wel of niet mag verkopen, staan daar wel effectief in. En dat KB is uiteraard gemaakt ter uitvoering van een wet die eraan vooraf is gegaan. Anders kan een KB niet tot stand komen.

Ik heb het bekeken omdat men mij die vraag heeft gesteld. Met mijn vraag aan u, minister, wou ik vooral aangeven dat het niet simpel is wat op ons afkomt. Ik heb nu maar van één sector de vraag gekregen, maar wie denkt aan die kwestie van broodjeszaken en frituren? Daar zijn nu al klachten over, dus het is belangrijk dat er uitgebreid met de verschillende stakeholders wordt overlegd om de huidige problemen goed aan te kaarten. U moet daar inderdaad uw tijd voor nemen om dat grondig te doen. Ik hoop dat u dan in de loop van 2015 toch al een richting kunt aangeven.

Die examencommissie moet intussen inderdaad wel voortgaan. Dat moet ook geïmplementeerd worden.

Het is inderdaad complexe materie, er hangen veel aanhangsels aan. Laten we het ineens goed doen, en laat ons ook kijken naar de verzuchtingen die er nu zijn in de verschillende sectoren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over subsidieshopping – 955 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, de aanleiding voor mijn vraag was het bericht waaruit bleek dat de Vlaamse investeringsmaatschappij PMV en de Limburgse investeringsmaatschappij LRM de afgelopen 10 jaar 21 keer financiering aan hetzelfde bedrijf verstrekten. De achterliggende discussie betreft een aantal cases uit het verleden. Op een bepaald moment werd de vraag gesteld of we niet met te veel middelen op eenzelfde bedrijf zaten. Want op het moment dat dat bedrijf in de problemen komt, zitten wij ook met een probleem. Dat kan gaan over participaties en waarborgen en dergelijke meer.

Ik weet niet of 21 keer op 10 jaar tijd veel is, maar ik nam nota van de aankondiging dat Vlaanderen binnen de 2 jaar een databank op poten zou zetten waardoor alle subsidies en overheidsparticipaties publiek te raadplegen zouden zijn. Dat zou een einde moeten maken – dat is althans de doelstelling – aan de overlapping van overheidsparticipaties in een bedrijf. Ik denk dat iedereen baat heeft bij een zo transparant en eenduidig mogelijke steun. De geplande databank zou niet alleen informatie verstrekken over participaties, maar ook over het aantal en de hoogte van de subsidies van de Vlaamse overheid aan specifieke ondernemingen.

Dat deed bij mij een aantal vragen rijzen, mede geïnspireerd door een artikel dat op 22 januari in De Tijd verscheen. Daarin had men het over een fonds met zogenaamde 'techsterren'. Het gaat over Volta Ventures, een technologiefonds dat investeerde in twee Antwerpse start-ups: Argus Labs en BeatSwitch, dat planningssoftware aanmaakt en onder andere Tomorrowland als klant heeft.

Er stonden wel wat interessante bedragen in dat artikel. Er wordt gesteld dat Volta Ventures nu voor de eerste keer echt gaat investeren: "Er zal 750.000 euro geïnvesteerd worden in BeatSwitch. 600.000 euro komt uit het laatje van Volta Ventures, 150.000 euro komt van het Vlaamse innovatiefonds IWT."

Als we echter kijken naar wat er achter Volta Ventures zit, stellen we vast dat de grootste investeerders daar ARKimedea-Fonds II, dat op zijn beurt afhangt van PMV, en het Europees Investeringsfonds zijn. Dat is een publiek-private samenwerking waar de private poot 12 procent van het kapitaal van het Europees Investeringsfonds bedraagt. Dat zijn dus ook voornamelijk publieke middelen.

Dit is nu een opstartend bedrijf, waar in grote koppen het positieve van wordt geschetst. Het is ook goed dat er bedrijven in die sector opstarten en dat zij een beroep kunnen doen op kapitaal, maar als je de som maakt, stel je vast dat een heel groot deel van die investering publieke middelen zijn, vanuit verschillende bronnen, en niet altijd even gemakkelijk te traceren.

Minister, hoe zit het met die databank? Wie zal die ontwikkelen? Welk tijdspad en budget ziet u daarvoor? Waarom duurt dat twee jaar? Hoe zult u het evenwicht kunnen verzorgen tussen privacy en transparantie van beschikbare bedrijfsinformatie? Wie zal toegang hebben tot die databank? En welke perimeter zal worden gehanteerd voor de toekenning van subsidies? Ik heb nu een voorbeeld gegeven waar Vlaanderen via verschillende hoeken en kanalen in investeert, maar waar ook een Europese dimensie aan is, maar je zou evengoed een verhaal kunnen maken waarbij federale, lokale of zelfs provinciale middelen kunnen worden bekeken.

Welke perimeter zal men hanteren en hoe gaat men daarmee om? Het was immers de bedoeling dat er geen overlapping meer zou gebeuren. Zou een initiatief als BeatSwitch in de toekomst, als die databank bewaarheid zou zijn, dan nog op ondersteuning kunnen rekenen, rekening houdend met het feit dat van de 750.000 euro meer dan de helft uit publieke middelen komt, en wetende dat dit vandaag zeer positief onthaald wordt?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): De verwijzing naar ARKimedees verwondert mij wel een beetje, mijnheer Van Malderen, want daar gaat het wel om privékapitaal. Er is een hefboomeffect om risicokapitaal te activeren, dus in die zin vind ik dat een beetje vreemd.

De bezorgdheid is natuurlijk wel terecht. Die delen we allemaal. Dat is ook de reden waarom we het hebben opgenomen in het regeerakkoord en de beleidsnota. De oorsprong daarvan is – laat ons eerlijk zijn – Electrawinds. We hebben daar gemerkt dat, door welke machinaties dan ook, meer dan de helft van het vermogen overheidsmiddelen waren.

Ik heb nog eens gekeken naar de resolutie die we toen hebben ingediend. Het staat niet in de resolutie zelf, maar in het debat erover werd wel aangehaald dat dat toen een van de grootste problemen was, dat daar via allerlei overheidswegen geld naartoe gesluisd werd, op al dan niet correcte manieren, en dat dat voor een onevenwicht gezorgd heeft voor de kapitaalsbalans van Electrawinds. Dat was de aanleiding voor de bepaling die in het regeerakkoord staat. Die bezorgdheid is dus zeer terecht, en het kan zeker geen kwaad om een stand van zaken te vragen.

Zo'n subsidiedatabank lijkt mij daar absoluut een goed en nuttig middel voor, al moeten we ook wel eerlijk erkennen dat het feit dat we zo'n databank nodig hebben, ook ten dele een gevolg is van het feit dat we met een zeer versplinterd subsidielandschap zitten. Dat is een beetje 'kurieren am Symptom'. De twee kanten zullen moeten worden aangepakt, wat ook de doelstellingen van het regeerakkoord en de beleidsnota zijn.

Ik heb één bijkomende vraag, minister, betreffende de afstemming met de de-minimisverordening. Ik neem aan dat die ook wordt meegenomen? Het gaat over artikelen 107 en 108, voorheen 87 en 88, uit de Europese regelgeving over staatssteun, over het aanmelden tot 200.000 en 250.000 euro, afhankelijk van algemeen economisch of gewoon economisch belang. Wordt die link ook gelegd?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, de oorsprong van de participatiedatabank is Europees. Het is een Europese verplichting om hier transparant over te zijn. Electrawinds is inderdaad een dossier dat aangeeft waar het eventueel fout kan lopen. Ik ga het niet hebben over de subsidies maar wel over de participaties, over de financiering, waarbij we grotendeels twee

belangrijke vehikels hebben waar we de controle over hebben, namelijk LRM en PMV, die onafhankelijk werken, met onafhankelijke investeringscomités. Zonder over een fusie van beide te spreken, is het belangrijk dat de twee op elkaar afgestemd werken. Het fusiedebat ga ik nu niet aan. Ik heb gezien dat er drie Limburgers in de zaal zijn en dat is al te veel om daarover zelfs maar te beginnen spreken. (*Gelach*)

De afstemming is wel noodzakelijk. Van die 21 bedrijven waaraan beide hebben geparticipeerd, zowel LRM als PMV, zijn er een aantal waar LRM en PMV samen de meerderheid hebben. Daar kun je zeker de nood aan afstemming vaststellen. Mijn vraag is of die afstemming op een of andere manier structureel is ingebouwd bij het nemen van investeringsbeslissingen van PMV en LRM.

De voorzitter: Mijnheer Van Malderen, het is niet gebruikelijk, maar u krijgt nog heel kort het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Ik wil even ingaan op wat de heer Diependaele zegt. Ik heb heel bewust een voorbeeld gegeven waar ook ARKimedea zit om op de complexiteit van de vraag naar de perimeter te wijzen. Je zou evengoed over waarborgbeheer kunnen praten. Daar heb ik het niet over gehad. Ik heb het niet gehad over Gimv, waar Vlaanderen bijvoorbeeld aandeelhouder van is. Ik heb het ook niet gehad, hoewel het wel zou kunnen, over de cumul van Hermes en bijvoorbeeld subsidies in het kader van doelgroepenbeleid. Wat gaan we meenemen in het geheel? Daar zit heel veel variatie in. Het was heel doelbewust omdat het over privaat geld gaat, maar wel via bemiddeling.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Er zijn zeker twee componenten: subsidie enerzijds en participatie anderzijds. Het Agentschap Ondernemen staat in voor de ontwikkeling van de subsidiedatabank. Momenteel zijn we aan het kijken of die kan aansluiten op het e-loket. Het zou leuk zijn dat, als er subsidies worden aangevraagd via het e-loket, die dan meteen kunnen worden meegenomen in de subsidiedatabank. Het tijdspad is afgestemd op de Europese verplichting om tegen 1 juni 2016 de subsidiedatabank/staatssteunwebsite operationeel te hebben.

Voor de participatiedatabank heb ik de opdracht gegeven aan het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) om dit samen met PMV en LRM op te zetten. De eerste contacten zijn gelegd. Op basis van het in kaart brengen van de huidige situatie is me beloofd dat ik een tijdstraject krijg, en dan kan de budgettaire inschatting worden gemaakt. Ik laat ook onderzoeken of de aansluiting op de subsidiedatabank nuttig en zinvol is.

Uw vraag rond evenwicht tussen privacy en transparantie is zeer duidelijk en terecht. Dat evenwicht zal moeten worden bewaard. Dat zullen we zeker meenemen in de uitwerking van het project. De perimeter moet minstens zijn wat de Europese verplichtingen ons opleggen. Ik denk aan de nieuwe Groepsvrijstellingsverordening maar ook aan de de-minimisregeling.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp·a): Minister, ik weet niet welke informatie we uit uw antwoord moeten halen, behalve dat u moet van Europa en dat u zult voldoen aan de regels van Europa. Het omgekeerde zou nogal moeilijk zijn. Als ik begrijp dat u er op 1 juni 2016 – dat is nog een goede vijftien maanden – moet zijn, dan zou het wel nuttig zijn wanneer men vanuit het Vlaams Parlement de vraag stelt om op een of andere manier inzicht te krijgen in zowel het budget als de perimeter waar ik naar gevraagd heb. Dat laatste is toch wel een

beleidsvraag. Als u zegt dat u gewoon doet wat moet van Europa, dan ga je natuurlijk wel een aantal zaken niet opnemen.

U vraagt het aan PMV en LRM. Ik heb de vraag naar Gimv gesteld. Nemen we Gimv mee? Gaan we dingen bekijken die ook via het Hermesfonds gaan? Ik vraag me af wat het nut is om hier vragen te stellen als we het antwoord krijgen: ik heb de opdracht gegeven. De inhoud van die opdracht zouden we toch moeten kennen, minister.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Van Malderen, dat is natuurlijk een beetje flauw, hè. U weet dat men ermee bezig is. De lijnen liggen vast. Die bezorgdheid delen we absoluut, maar mij lijkt het een goede zaak dat we nu moeten bekijken hoe we dat technisch precies gaan uitwerken. Ik vind het echt onnozel om te komen zeggen: minister, het is zeer moeilijk en ingewikkeld, en ik heb bewust ARKimedes erbij genomen, en Gimv, en de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM), om te tonen hoe complex het is. Maar de minister moet nu wel eventjes zeer snel, zonder dat dat allemaal onderzocht mag worden, komen uitleggen wat hij gaat doen. Daar spreekt u uzelf tegen.

Het is inderdaad ingewikkeld. U geeft dat zeer correct weer. U onderbouwt dat ook goed, maar u verwacht dan dat de regering daar in een vingerknip een kant-en-klare oplossing voor heeft. Dat is onnozel. Als je aanvaardt dat het ingewikkeld is, dan aanvaard je ook dat we er tijd voor nemen om een goed en onderbouwd systeem uit te werken waarmee we een nuttig instrument hebben, en niet rap rap iets in elkaar flansen, dat iets zeer ingewikkelds nog slechter maakt.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb niets toe te voegen aan wat de heer Diependaele zegt.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Mijnheer Diependaele, u overtuigt mij niet. Het is vanuit de complexiteit dat we de vraag stellen en de bekommernis hebben dat er een goed systeem wordt gemaakt. Als de minister een opdracht geeft aan de administratie, dan lijkt het mij dat we moeten kunnen aftoetsen of de bekommernissen, bijvoorbeeld rond perimeter, met de voorbeelden die we hebben gegeven, deel uitmaken van het onderzoek dat is gevraagd. De minister zegt: we hebben gevraagd wat Europa ons minimaal oplegt. Misschien moet ik het antwoord nalezen of misschien moet u het nog eens expliciteren.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ik heb letterlijk gezegd: op basis van het in kaart brengen van de huidige situatie – dat wil zeggen met alle elementen die er zijn: Gimv, ARKimedes, alles – zal een tijdstraject worden opgezet en kan de budgettaire inschatting worden gemaakt. Ik dacht dat ik een antwoord had gegeven.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Dat laatste is een belangrijke toevoeging.

Minister Philippe Muyters: Dat heb ik gezegd, dat is geen toevoeging.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Door het begin van de opsomming te geven, hebt u een deel van het antwoord gegeven. Ik blijf met de vraag zitten wanneer u het antwoord van de administratie verwacht. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Misschien kan dat aan het verslag worden toegevoegd?

De voorzitter: Dat zal worden overgemaakt.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het toegenomen aantal kredietweigeringen aan kleine ondernemingen – 957 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Verschillende kranten berichtten de voorbije week over de onlangs bekendgemaakte resultaten van het onderzoek naar kredietverlening aan kmo's dat UNIZO in samenwerking met de Universiteit Antwerpen uitvoerde in opdracht van de FOD Economie. De resultaten zijn zonder meer alarmerend.

Meer dan een kwart, of 26,8 procent, van de kleine bedrijven in België zien hun kredietaanvraag geweigerd. Dat is de hoogste weigeringsgraad in zeven jaar en ligt zelfs hoger dan in het crisisjaar 2009. Volgens de studie krijgt de problematiek van de kredietverstrekking zelfs "existentiële dimensies bij startende bedrijven". Maar liefst 60 procent van de starters zegt veel tot zeer veel problemen te hebben ondervonden bij de financiering van hun project, terwijl 66 procent een volledige of gedeeltelijke weigering meldt.

Ik zeg niet dat men dat altijd moet toekennen. Een slecht dossier kan men sowieso beter weigeren, want anders krijgt men problemen achteraf. Deze cijfers wijzen er wel op dat de bankensector de financiering van starters niet als een kernactiviteit beschouwt, of daar tenminste niet naar handelt. Uiteraard is de kernactiviteit van de banken hun eigen winstbejag. Maar gelet op de maatschappelijke problemen die we hebben gehad en de verantwoordelijkheid die we hun hebben gegeven, is de vraag in hoeverre we de banken niet als partner kunnen meekrijgen.

De grootste problemen inzake kredietverlening situeren zich dus bij de kleine bedrijven, maar ook wanneer alle bedrijven samen worden genomen, blijkt de weigeringsgraad alarmerend hoog. Van alle bedrijven samen ziet 16,6 procent zijn kredietaanvraag gedeeltelijk of volledig geweigerd. Dat is het hoogste peil sinds 2009.

De financiering van kmo's is essentieel om onze economie opnieuw goed te laten draaien. Dat zou dan ook hoog op de agenda moeten staan. Minister, ik weet dat dat hoog op uw agenda staat. Welke stappen bent u van plan te zetten om het aantal kredietweigeringen te doen dalen? Gaat u ervoor zorgen dat de financiering van starters weer een kernactiviteit wordt, al dan niet met steun van de overheid?

Vooraf heel belangrijk is de motivatie waarop de weigering is gebaseerd enerzijds en anderzijds de rol die de banken op dat ogenblik kunnen spelen om de ondernemer te informeren door bijvoorbeeld een brochure mee te geven in verband met de overheidswaarborgen. Wordt dat nu gedaan? Dat is me op dit ogenblik niet duidelijk. Een andere problematiek is die van de ratingsystemen die ze hanteren en weigeren vrij te geven.

Ook hebben we vastgesteld dat naar aanleiding van de zesde staatshervorming de KeFIK-enquête (Kenniscentrum voor Financiering van KMO), die neutraal polste naar de kredietverlening bij de kmo's, naar Vlaanderen is overgekomen. Ik denk dat die nog niet is aangepast. De essentie van mijn vraag is hoe we de opvolging van de kredietverlening vanuit Vlaanderen in de hand kunnen houden. Het volgende highleveloverleg is gepland op 29 april. We hebben het verslag gekregen van de vorige vergadering, waarvoor ik u wil danken.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Een aantal punten in de vraag kloppen. Het is inderdaad zo dat kredietinstellingen niet altijd staan te popelen om de vraag naar vooral de kleinere kredieten te onderzoeken. Ze redeneren dat het alleen maar kosten meebrengt, want het gaat soms over heel kleine kredieten. Anderzijds is het noodzakelijk dat kmo's voldoende toegang kunnen krijgen tot de kredieten. Als we stimulerend gaan werken, moeten we kijken hoe we de drempel naar de kredieten kunnen verlagen. We hebben in Vlaanderen al initiatieven daaromtrent, die de minister waarschijnlijk zal kunnen toelichten.

Ik heb nog een aantal bijkomende vragen. We moeten vaststellen dat een aantal kredietaanvragen soms gewoon verkeerd lopen door een slechte communicatie. De vraag wordt soms niet volledig ingediend waardoor een bank niet altijd correct kan oordelen of soms niet kan oordelen omdat er elementen ontbreken. De Vlaamse Kredietbemiddelaar neemt daar een unieke rol in op, die blijkbaar ook zinvol is en al heeft geleid tot een aantal goede praktijkvoorbeelden. Soms is er tijdsgebrek of onvoldoende begeleiding, maar door tussenkomst van de Vlaamse Kredietbemiddelaar kan ervoor worden gezorgd dat er een goed dossier wordt ingediend bij de bank. Mijn vraag is: is de mogelijkheid van de Kredietbemiddelaar voldoende gekend? Misschien moeten we iets doen rond de promotie ervan. We kunnen misschien denken aan samenwerking met stakeholders, zoals UNIZO of Voka, die zouden kunnen meewerken aan de promotie van de Kredietbemiddelaar.

Anderzijds is de Kredietbemiddelaar er maar sinds 1 april 2014, door de zesde staatshervorming. De werking moet eens worden geëvalueerd. Het is waarschijnlijk nog veel te vroeg om dat te doen.

Minister, wanneer kunnen we eventueel wel een evaluatie krijgen? We moeten nagaan wat kan worden verbeterd. Het punt is dat u, samen met de stakeholders, zou kunnen onderzoeken of we dit na een evaluatie en eventuele bijsturing echt bij de Vlaamse Kredietbemiddelaar kunnen promoten. Ik denk dan aan de werkgeversfederaties, zoals de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), het Neutraal Syndicaat voor de Zelfstandigen (NSZ) of Voka. Ik heb soms de indruk dat de ingediende dossiers niet altijd volledig zijn. Hierdoor zijn banken misschien te snel geneigd om het naast zich neer te leggen of in hun haast niet goed te kijken. Dat is belangrijk.

De heer Axel Ronse (N-VA): Ik wil dit nog met een kleine suggestie aanvullen. De aanvragen voor seed financing gaan vaak gepaard met subsidies die de Vlaamse overheid uit verschillende potjes toekent. Als het, bijvoorbeeld, om subsidies van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) gaat, zou de aanvraag tegenover de bank toch een zeker kwaliteitscertificaat dragen. Volgens mij bestaat de mogelijkheid die subsidies als een kwaliteitslabel en hefboom aan te wenden om de kredietfinanciering te versoepelen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, dit is zeker een element. Wat voor mij echter effectief het belangrijkste punt is, is wat ik tijdens de gesprekken met de

banken hoor. Er is regelmatig een stakeholdersoverleg of high level overleg. UNIZO, Voka en de grote banken zitten mee aan tafel. De belangrijkste reden waarom een krediet niet wordt toegekend, is dat het dossier niet goed is. Dat is ook de reden die de heer Gryffroy daarnet naar voren heeft gebracht.

Wat de begeleiding van ondernemers betreft, is een contract voor de opvolger van Go4Business in januari vernieuwd. Vanaf 1 maart 2015 – dit is een belangrijk aspect – zijn er drie dienstverleners die de ondernemers kunnen bijstaan. Het gaat om Deloitte, de starterslabo's en Go4Business. Daarnaast onderneemt het Agentschap Ondernemen uiteraard acties ten aanzien van boekhouders, accountants en revisoren. Zij kunnen hun klanten over de aangeboden begeleidingsmogelijkheden informeren.

Dit brengt me bij mijn belangrijkste punt. Een goed plan krijgt krediet. Dat is echt het geval. Het is voor mij dan ook de hoofdzaak dat we betere plannen krijgen.

Mevrouw Turan, in mijn ogen vormt de financiering van bedrijven een kernactiviteit van de financiële instellingen. De opmerking over het winstbejag laat ik voor uw rekening. Op dat vlak verschilt onze visie. Een bedrijf moet natuurlijk winst maken. Ik betwijfel echter of het winstbejag de belangrijkste kernactiviteit is.

De vorige Vlaamse Regering heeft het bankenplan goedgekeurd. In het licht van het bankenplan hebben we afspraken gemaakt met de vier Belgische grootbanken. Ze hebben zich ertoe verbonden de Vlaamse kmo's 1,1 miljard euro aan nieuwe kredieten op lange termijn te verstrekken. Dat is niet enkel gelukt, maar zelfs zwaar overschreden. Er zijn 14.500 langetermijnkredieten verstrekt. In totaal gaat het niet om 1,1 miljard euro, maar om 3,05 miljard euro.

Het klopt niet dat de banken de kmo's niet willen financieren. Aangezien 26 procent geen centen krijgt, zou die indruk kunnen ontstaan. Dit betekent echter niet dat de banken het niet doen of niet als een kernopdracht beschouwen. Ik denk dat ze dat grotendeels wel doen. Soms gaat het om de dossiers. Dat moeten we remediëren. We moeten tevens voldoende aandacht voor starters blijven vragen.

Mijnheer Gryffroy, u hebt naar de Vlaamse Kredietbemiddelaar verwezen. Vanaf 1 april 2015 hoort deze functie bij het Agentschap Ondernemen. Inspanningen op het vlak van communicatie kunnen nuttig zijn om de bekendheid te verhogen. Als meer ondernemingen die steun inroepen, zal dit tot betere dossiers leiden.

We evalueren regelmatig. Dit geldt in feite voor alles. Ik beschik nu echt niet over een planning. Het past in de klassieke gang der zaken dat we dit evalueren.

Tijdens de informatiesessies over financiering die het Agentschap Ondernemen de voorbije jaren heeft georganiseerd, zijn steeds sprekers uit de bankwereld uitgenodigd om uitleg te geven over de kredietbeoordeling. Hierdoor weten de ondernemers goed hoe ze een krediet moeten aanvragen. In de brochure van het Agentschap Ondernemen met de titel 'Hoe kan de overheid uw financiering gemakkelijker maken?' staat ook informatie over kredietaanvragen en over de gebruikte ratingsystemen. De brochure bevat tevens een aantal aandachtspunten en een checklist. Dit is heel eenvoudig terug te vinden op de website www.financieringvanondernemingen.be.

Verder is me ook gevraagd of ik dit in de toekomst zal monitoren. Het is zeker mijn bedoeling de kredietverlening aan kmo's en de toegang tot de financiering voor kmo's op regelmatige tijdstippen te monitoren. Het spreekt voor zich dat we dit in de toekomst zullen blijven doen. Desgevallend kan ook onderzoek met meer diepgang worden verricht naar de specifieke financieringssituatie van starters.

Uiteraard zal ik dit punt opnieuw op de agenda van het highleveloverleg van 29 april 2015 plaatsen. Eigenlijk staat het elke keer automatisch op de agenda. Indien ik het niet zou agenderen, ben ik er zeker van dat een van de andere aanwezigen het zou agenderen. Ik zal het echter zelf doen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Minister, het siert u sowieso dat u het voor onze bedrijven en onze kmo's opneemt. Dat is voor een keer het geval. *(Opmerkingen)*

Ik herhaal enkel wat de heer Van Malderen me voorzegt. *(Gelach)*

Ik laat me niet afleiden. U kent de leden van deze commissie al langer. U weet met welke doelstellingen wij hier vragen om uitleg stellen. We hebben allemaal belang bij een goede financiering.

Het is in het licht van het bankenplan gelukt voor langetermijnfinanciering te zorgen. Ik heb hierover ooit een schriftelijke vraag gesteld. Het blijkt vooral om hogere bedragen te gaan. Dat is ook nodig, maar met betrekking tot de kleinere dossiers blijft het problematisch. Die kleine bedragen zijn trouwens niet zo klein. Ik had mijn schriftelijke vraag moeten meebrengen. Vooral voor kmo's en voor starters blijft het problematisch.

We moeten voorkomen dat we heel goede initiatieven, ideeën en aspirant-ondernemers verliezen. We hebben het daar vorige keer al over gehad. 'Going West' is heel belangrijk. Ik vind het belangrijk dat onze eigen creatieve jonge ondernemers in het buitenland slagen. We moeten ze echter ook alle kansen geven om hier te starten. Om die reden vind ik dat we de kredietweigeringen moeten opvolgen. We moeten de aanvragen van onze ondernemers versterken.

Minister, ik ben ook benieuwd naar de brochure die u hebt aangehaald. Ik heb die brochure nog niet gezien. Als de voorzitter eraan kan geraken, lijkt het me een leuk idee ons allemaal eentje te bezorgen. Misschien kan ik dit bij een bank of een boekhouder vinden. De brochure kan ons ook gewoon worden bezorgd. Ik hoop dat ze automatisch aan elke ondernemer wordt bezorgd. Op die manier kunnen zij ook goed voorbereid zijn. Het is me echter nog niet duidelijk.

U hebt verklaard dat u van plan bent dit verder op te volgen. De cijfers die ik daarstraks heb geciteerd, zijn afkomstig uit een studie die UNIZO en de Universiteit Antwerpen in opdracht van de FOD Economie hebben uitgevoerd. Nu de enquête van het KeFiK is opgedoekt, als ik dat zo mag formuleren, heb ik daar de cijfergegevens voor Vlaanderen uit gehaald. U bent van plan dit te monitoren. Hebt u er al enig idee van hoe u dat wilt monitoren? Daar hebt u me geen informatie over gegeven.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, volgens mij klopt uw opmerking. Een goed plan is de basis. Ik ben een ervaringsdeskundige op het vlak van ondernemen. Ik weet dat ik vroeger ook wel eens naar de bank belde met de vraag een autokrediet snel te regelen. In plaats van dat goed te structureren, kan iemand dan zeer verwonderd zijn als hij plots een negatief antwoord krijgt. De banken volgen ook geijkte regels. Ze hebben, bij wijze van spreken, hun eigen werkwijze.

In de communicatie moet vooral tot uiting komen dat een goed plan nodig is en dat de nodige stukken van in het begin moeten worden toegevoegd. Op die

manier kan de bank een goed oordeel vellen. Als een goed plan wordt ingediend, wordt het zelden geweigerd.

Een bank weigert meestal omdat er onzekerheid is of omdat er elementen ontbreken. Ik steun de minister hierin. Hij heeft daar een belangrijk punt. De Vlaamse Kredietbemiddelaar kan in de toekomst misschien dergelijke communicatie opzetten.

Minister Philippe Muyters: Ik kan drie punten meegeven, zonder concreet te antwoorden op de hoe-vraag. Ten eerste is er in krediet voorzien voor monitoring en studies op het Hermesfonds. Ten tweede is het opgenomen in het jaaractieplan 2015 van het Agentschap Ondernemen. Ten derde heeft het agentschap een overleg gepland met de federale overheid om dat verder uit te werken. Ik veronderstel dat de concretisering in de volgende stappen zal gebeuren.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Dat het goed en grondig zal gebeuren, daar ben ik zeker van. Ik hoop dat het ook snel gebeurt, zodat bij de opvolging van de meting geen hiaten ontstaan en dat er snel kan worden ingegrepen waar nodig. De Kredietbemiddelaar heeft zijn nut bewezen in het verleden door door te verwijzen en eventueel informatie op te vragen bij banken. De twee moeten inderdaad samengaan. Er moet niet te veel tijd worden verloren om een goede opvolging van de cijfers te krijgen, zodat het beleid tijdig kan worden aangepast en problemen worden benoemd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.